

NOVÉ KURIKULUM pre školy

Edukačné publikácie pre 1. cyklus
základného vzdelávania

PREČO TITULY EXPOL PEDAGOGIKA?

Už 28 rokov odbornosti a kvality

Na slovenskom učebnicovom trhu pôsobíme už takmer 30 rokov. S vydávaním edukačných publikácií máme teda bohaté skúsenosti, čo je pre vás zárukou kvalitného spracovania titulov na tej najvyššej odbornej úrovni.

Erudovaní autori

Autorov našich titulov pre školy starostlivo vyberáme z radov dlhoročných odborníkov vo svojich odboroch, pričom rozhodujú predovšetkým ich bohaté praktické skúsenosti, ale aj inovatívny prístup. Medzi autormi titulov EXPOL tak nájdete učiteľov, riaditeľov škôl, didaktikov, metodikov, ale aj zástupcov ministerstiev, štátnej správy či súkromného sektora z celého Slovenska, ba aj zahraničia.

Odborní lektori

Žiaden z titulov nemôže byť uvedený do školskej praxe bez toho, aby neprešiel lektorským posúdením. Odbornú úroveň edukačných publikácií EXPOL preto starostlivo posudzujú vyberaní lektori – odborníci z univerzít, didaktici predmetov a, samozrejme, aj učители priamo z praxe. Aj takto dbáme o to, aby boli naše tituly súčasťou pre školskú prax.

Skúsení redaktori

Tituly tvoria skúsení redaktori s pedagogickou praxou, ktorí sledujú súčasné trendy vo výchove a vzdelávaní.

Obsah v súlade so ŠVP

Všetky edukačné publikácie prezentované v tomto katalógu sú vytvorené podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023 pre základné vzdelávanie.

OBSAH

O novom kurikule	6
Balík pre prvého	8
Nové kurikulum s EXPOL PEDAGOGIKA	10
Výhody pre učiteľov	11
Slovenský jazyk a literatúra 1 pre prvý cyklus ZŠ	12
Nové šlabikáre	13
Nové písanky	18
Čitateľský oriešok 1	22
Človek a príroda 1	28
EKOČlovek a príroda 1	34
Človek a spoločnosť 1	40
Etická výchova 1	46
Výtvarná výchova 1	52
Hudobná výchova 1	58
Ja a vzťahy	64
Obchodné podmienky	70

www.expolpedagogika.sk

ÚVOD

Vážení pedagógovia, milí priatelia vzdelávania, s hrdosťou vám predstavujeme našu najnovšiu edíciu edukačných publikácií pre základné školy, ktorá reflektuje dynamické zmeny v modernom vzdelávaní a plne korešponduje s novým štátnym vzdelávacím programom. Táto edícia nie je len súborom kníh, je to komplexný nástroj, ktorý otvára žiakom dvere do sveta poznania a pripravuje ich na výzvy 21. storočia.

Vychádzajú z nového kurikula, ktoré kladie dôraz na rozvoj kľúčových kompetencií, kritické myslenie a medzipredmetové prepojenia, sme vytvorili pracovné učebnice a pracovné zošity, ktoré nielenže spĺňajú všetky požiadavky podľa ŠVP pre základné vzdelávanie, ale zároveň prinášajú inovatívny a moderný prístup k učeniu.

Naše učebnice sú navrhnuté tak, aby podporovali aktívnu rolu žiaka vo vzdelávacom procese. Žiak sa stáva spoluzodpovedným za svoje učenie, rozvíja kritické myslenie, tvorivosť a schopnosť spolupracovať. Učiteľ v tomto procese zohráva úlohu sprievodcu, ktorý vytvára podnetné prostredie a podporuje individuálny rozvoj každého žiaka. A rodičia? Tí sú vítaní ako aktívni partneri, ktorí prispievajú k tvorbe školskej kultúry a podpore vzdelávania.

Naša edícia NOVÉ KURIKULUM pokrýva všetky vzdelávacie oblasti definované štátnym vzdelávacím programom. Všetky učebnice sú spracované v súlade s obsahovými a výkonovými štandardmi, s dôrazom na hĺbku učenia a prepojenie s reálnym životom.

Preto sme do ich obsahu zakomponovali:

- ▶ **inovatívne prvky:** aktivity, ktoré podporujú aktívne zapojenie žiakov do vyučovacieho procesu;
- ▶ **praktické príklady:** prepojenie teórie s reálnym životom, čo uľahčuje pochopenie a aplikáciu poznatkov;
- ▶ **rozvoj kritického myslenia:** úlohy, ktoré podnecujú žiakov k analýze, hodnoteniu a tvorivému riešeniu problémov;
- ▶ **medzipredmetové prepojenia:** integrácia poznatkov z rôznych oblastí, čo vedie k holistickému pohľadu na svet;
- ▶ **moderný dizajn:** vizuálne pútavé spracovanie, ktoré uľahčuje orientáciu v učebniciach a motivuje žiakov k učeniu.

Veríme, že naša nová edícia pracovných učebníc a pracovných zošitov vám pomôže v každodennej školskej praxi a vašim žiakom k úspešnému zvládnutiu cesty za poznáním.

S úctou

Mgr. Mira Bianchi Schrimpelová
konateľka EXPOL PEDAGOGIKA

NAŠI ODBORNÍ KONZULTANTI VÁM PORADIA S VÝBEROM

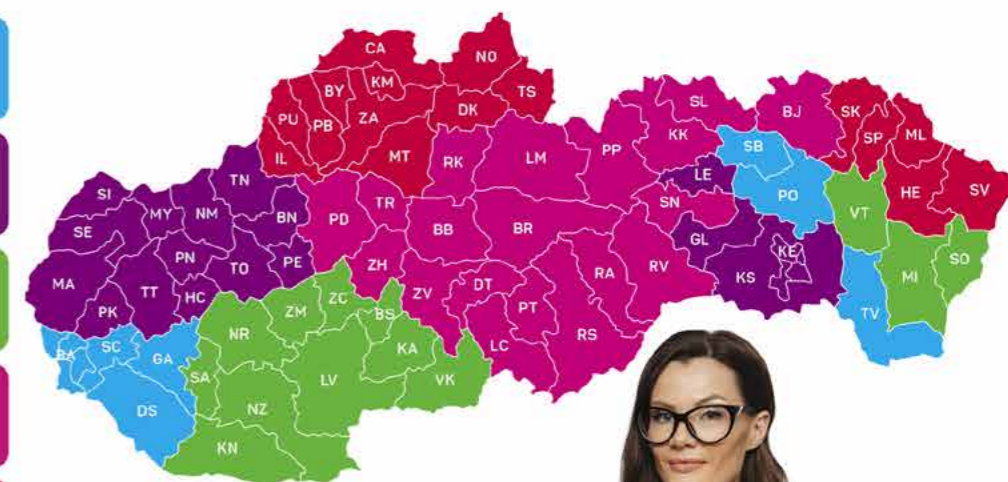
Mgr. Ivana Čičajová
i.cicajova@raabe.sk
0918 647 760

Elena Vráblová
e.vrablova@raabe.sk
0905 326 749

Mgr. Sylvía Števková
s.stevkova@raabe.sk
0915 748 367

Bc. Ivana Nemkyová
i.nemkyova@raabe.sk
0907 891 188

Mgr. Katarína Boháčiková
k.bohacikova@raabe.sk
0915 748 575

Zoznámte sa s titulmi RAABE a EXPOL na YouTube.

V sekcii VIDEÁ nájdete na jednom mieste usporiadané videá, v ktorých predstavujeme naše tituly. Autori, recenzenti, ale aj učitelia, ktorí s učebnicami a pracovnými zošitmi na hodinách pracujú, vám priblížia ich výhody a hlavné benefity. A to nielen pre učiteľov, ale aj samotných žiakov.

Takisto tu nájdete zostrihané záznamy z našich vystúpení v médiách, keď sme priamo pred kamerami mohli divákovi predstaviť naše práve vychádzajúce novinky.

www.youtube.com/@raabesk/videos

Bezplatné webináre pre učiteľov aj rodičov

Od apríla 2020 realizujeme každý týždeň pre pedagógov a širokú verejnosť bezplatné online webináre. Aj prostredníctvom nich sa môžete zoznámiť s našimi novinkami; navyše získate aj tipy a námety, ako si zjednodušiť svoju prácu – napríklad v príprave na vyučovanie alebo počas hodiny, či pri zadávaní úloh.

Záznamy všetkých doteraz zrealizovaných webinárov si môžete kedykoľvek pozrieť z pohodlia domova, aj keď ste sa na webinári neúčastnili.

www.expolpedagogika.sk/vzdelavacie-aktivity-webinare

KNIŽNICA ZADARMO PRE UČITEĽOV

So zámerom zjednodušiť učiteľom prípravu, ale aj realizáciu vyučovacích hodín so žiakmi sme sprístupnili vyše 200 materiálov celkom zadarmo.

KNIŽNICA ZADARMO – tak znie podstránka na e-shope www.expolpedagogika.sk, v rámci ktorej sú všetky materiály k dispozícii na stiahnutie zadarmo, stačí sa zaregistrovať.

V **KNIŽNICI ZADARMO** nájdete materiály rôzneho druhu: metodické príručky, zošity pre učiteľov, pracovné listy, didaktické hry, správne odpovede k pracovným zošitom z dielne učebnicového vydavateľstva EXPOL PEDAGOGIKA, ale aj tematické výchovno-vzdelávacie plány, audionahrávky, testy...

Vyhľadávanie v knižnici je veľmi jednoduché. Vo filtroch vľavo stačí postupne zvoliť druh školy, predmet, prípadne typ produktu, resp. ročník a systém zobrazí aktuálnu ponuku dostupných materiálov.

Neustále pripravujeme pre učiteľov nové a aktuálne materiály, takže ponuka **KNIŽNICE ZADARMO** sa bude neustále rozširovať.

www.expolpedagogika.sk/kniznica-zadarmo

Digitálne edukačné publikácie – interaktívna forma vzdelávania

Značka **RAABE DIGITAL** zastrešuje **digitálne edukačné publikácie** vydané odborným nakladateľstvom Dr. Josef RAABE Slovensko a učebnicovým vydavateľstvom EXPOL PEDAGOGIKA.

Digitálne učebnice, pracovné zošity, pracovné učebnice, testy, cvičebnice a ďalšie sú pripravované dlhoročnými odborníkmi z prostredia školskej praxe. Obsahovo vychádzajú z úspešných publikácií s ministerskými doložkami.

V digitálnej podobe sú obohatené o rozličné interaktívne prvky, vďaka ktorým sa vzdelávanie stáva pre žiaka zábavou. Vďaka tejto funkcionalite sa môže žiak kedykoľvek vyskúšať a systém ho nezaujatým spôsobom ohodnotí.

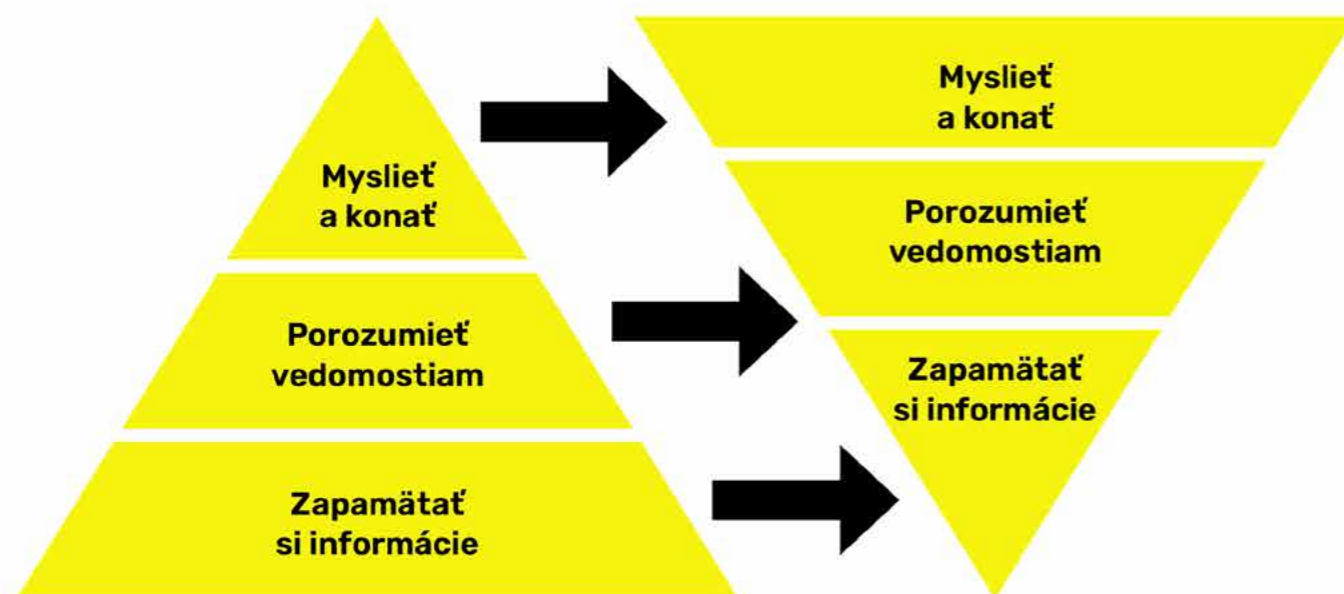

www.expolpedagogika.sk/digitalne-ucebnice

DOBRE VEDIET O NOVOM KURIKULE

Nové kurikulum = obrátené kurikulum

Základné vzdelávanie = deväť ročníkov

Vnútroštruktúra kurikula základného vzdelávania = tri po sebe idúce a na seba nadväzujúce vzdelávacie cykly

- ▶ Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník.
- ▶ Druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník.
- ▶ Tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník.

Vzdelávacie štandardy jednotlivých cyklov určujú obsah vzdelávania a očakávané učebné výstupy na ich konci.

Prvý a druhý cyklus spolu predstavujú prvý stupeň základnej školy.

Tretí cyklus predstavuje druhý stupeň.

Dĺžka trvania prvého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov.

Dĺžka trvania druhého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu sú štyri (4) roky.

Cyklus	Úlohy a zámery	Vzťah učiteľ – žiak
Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ)	▶ Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu, ▶ vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, ▶ aktívne sa zapájal do práce, ▶ využíval kreativitu na zlepšovanie svojich myšlienok.	Žiakom vytvára učiteľ bezpečné prostredie a podporu: „Ty mi pomôžeš.“ Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie.
Druhý cyklus (4. – 5. ročník ZŠ)	▶ Úlohou druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, ▶ vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. ▶ Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami, a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení, a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať.	Žiak si vytvára vzťahy s rovesníkmi a učí sa spoločne s nimi riešiť úlohy a výzvy: „Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce.“ Vyučovanie zabezpečujú spoločne a vyvážené učiteľia s aprobáciou na primárne vzdelávanie a učiteľia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.
Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ)	▶ Úlohou tretieho cyklu je, aby žiak okrem rozvinutia všetkých gramotností dostal priestor aj na hlbší rozvoj v oblastiach svojho záujmu a vytvoril si tak predstavu o svojej profesijnej budúcnosti. ▶ V tomto kontexte cieľom je, aby vyjadroval záujem a bol motivovaný k samostatnej práci, ▶ pýtal si spätnú väzbu a pravidelne využíval kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa.	Tretí cyklus charakterizuje nadobúdanie celospoločenskej a environmentálnej zodpovednosti: „My to dokážeme.“ Vyučovanie zabezpečujú ťažiskovo učiteľia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet. Školy si vytvárajú školský vzdelávací program pre tie cykly, v ktorých sa vzdelávajú žiaci v ich škole.

* spracované podľa ŠVP pre základné vzdelávanie

BALÍK PRE PRVÁKA PRE 1. CYKLUS ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA

Balík 15 edukačných publikácií pre prvákov v prvom cykle vzdelávania podľa nového kurikula za zvýhodnenú cenu

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE 1. CYKLUS - BALÍK

NOVÝ ŠLABIKÁR A + B + C a NOVÁ PÍSANKA A + B + C - balík troch pracovných učebníc a troch pracovných zošitov z oblasti Slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus základných škôl vytvorených podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023. Zahŕňa v sebe šlabikáre aj písanky na prípravné obdobie, šlabikárové obdobie aj čítankové obdobie.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 1

Pracovná učebnica obsahuje učivo z geografického, dejepisného, občianskeho a eticko-osobnostného komponentu. Témy sú zamerané na spoznávanie vzťahov v rodine, v triede, na osvojovanie pravidiel spolunažívania, základných časových intervalov a orientácie v priestore. Sprievodcami učebnicou sú deti Ema a Leo.

ČLOVEK A PRÍRODA 1

Pracovná učebnica je spracovaná na bádateľskom prístupe. Úlohy sú zamerané na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti žiakov. Riešenie úloh má u žiaka podporovať záujem o skúmanie okolitého prostredia, uvedomenie si významu ochrany prírody a zdravia. Žiaci môžu pozorovať niektoré prírodné javy a organizmy prostredníctvom videí dostupných cez QR kódy umiestnené v pracovnej učebnici pri jednotlivých témach.

ETICKÁ VÝCHOVA 1

Aktivity, cvičenia a úlohy prezentované v pracovnom zošite prispievajú k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov prvého ročníka ZŠ. Sú zamerané na osvojovanie životných zručností ako úcta, sebaopoznanie, rozpoznanie jedinečnosti každého človeka, spoznávanie a vyjadrovanie emócií, prosociálne správanie, sebariadenie a rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite.

EKOČLOVEK A PRÍRODA 1

Aktivity, cvičenia a úlohy prezentované v pracovnom zošite učia žiakov ochrane životného prostredia, správneho životného štýlu aj zdravej výžive. Obsah učiva v pracovnom zošite je postavený na bádateľských aktivitách a experimentoch priamo v prírode, čím pracovný zošit nachádza uplatnenie nielen počas vyučovacích hodín, ale aj v rámci aktivít školského klubu detí alebo záujmových krúžkov.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1

Témy v pracovnej učebnici sú zamerané na rozvíjanie umeleckej gramotnosti a prierezových gramotností – vizuálnej, čitateľskej, sociálnej a emocionálnej. Vzdelávacie obsahy je členený do tematických celkov podľa ročných období, sprievodnou postavičkou je Tvorilka, ktorá jazykom blízkym žiakom prvého ročníka vysvetľuje vyjadrovacie prostriedky a pomáha rozvíjať ich vlastnú fantáziu.

HUDOBNÁ VÝCHOVA 1

Pomocou príbehu o kráľovnej Hudbinke a kráľovi Časoslavovi deti objavujú svet melódie, rytmu a hudobných znakov. Pracovná učebnica ponúka inovatívny a hravý prístup k hudobnej výchove, ktorý deti motivuje učiť sa cez príbehy, pohyb a kreatívne aktivity. Pomáha učiteľom ľahšie a zábavnejšie naplňať požiadavky nového ŠVP a poskytuje praktické úlohy na rozvoj hudobného sluchu, rytmu a spevu. Navyše, podporuje spoluprácu detí, ich emocionálnu inteligenciu a prirodzené vnímanie hudby, čím sa stáva skvelým nástrojom na moderné vzdelávanie.

JA A VZŤAHY

Pracovná učebnica Ja a vzťahy otvorí mnohé témy, vzbudí mnohé otázky a jej hlavným cieľom je otvárať mysle tak, aby vzťahy rástli a zlepšovali sa. Obsahuje aktivity na zamyslenie, praktické príklady zo života žiakov, riešenia. Učí danú vekovú skupinu zdravým a bezpečným vzťahom. Pomáha orientovať sa v prostredí internetu, nebezpečných hoaxov a nedôveryhodných zdrojov. Obsahuje odborné informácie na duševnú pohodu detí.

KULIFERDO PÍSANIE

+ bonus

Od písmenka k vete. Pracovný zošit je určený prvákovi, ktorí sa práve učia písať. Služi na nácvik a precvičenie písania písaných a tlačných tvarov písmen slovenskej abecedy, na nácvik písania slov, prepisu slov a na precvičovanie tvorby viet. Pracovný zošit je cielene zameraný na:

- ▶ písanie písaných a tlačných tvarov písmen slovenskej abecedy,
- ▶ nácvik písania slov,
- ▶ nácvik prepisu slov,
- ▶ precvičovanie tvorby viet.

KULIFERDO POČÍTANIE

Od čísla k výpočtom. Pracovný zošit je určený prvákovi, ktorí sa práve zoznamujú s matematikou, potrebujú si učivo z matematiky pre 1. ročník osvojiť, precvičiť a zopakovať. Pracovný zošit je cielene zameraný na:

- ▶ písanie číslíc,
- ▶ precvičovanie a osvojovanie úloh zameraných na dané množstvo,
- ▶ opakovanie učiva z matematiky pre 1. ročník základných škôl.

NOVÉ KURIKULUM S EXPOL PEDAGOGIKA

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Titul	1. cyklus			2. cyklus	
			1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	Nový ŠLABIKÁR A – prípravné obdobie					
		Nový ŠLABIKÁR B – šlabikárové obdobie					
		Nový ŠLABIKÁR C – čítankové obdobie					
		Nová PÍSANKA A – prípravné obdobie					
		Nová PÍSANKA B – šlabikárové obdobie					
		Nová PÍSANKA C – čítankové obdobie					
		Čitateľský oriešok – čítanie s porozumením					
Človek a príroda	človek a príroda	Človek a príroda					
		EKOčlovek a príroda 1					
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť					
		Etická výchova					
Umenie a kultúra	hudobná výchova	Hudobná výchova					
	výtvarná výchova	Výtvarná výchova					
Zdravie a pohyb	vzťahová a sexuálna výchova	Ja a vzťahy					

PRIPRAVUJEME

VÝHODY PRE UČITEĽOV

BALÍK PRE PRVÁKA

Celý súbor šlabikárov a písaniek Slovenský jazyk a literatúra 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania môžete získať ešte výhodnejšie v rámci BALÍKA PRE PRVÁKA, ktorého súčasťou je až 15 titulov pre prvákov v prvom cykle vzdelávania podľa nového kurikula.

Balík pre prváka obsahuje:

- Slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus – balík
- Človek a spoločnosť 1
- Človek a príroda 1
- Etická výchova 1
- EKO-človek a príroda 1
- Výtvarná výchova 1
- Hudobná výchova 1
- Ja a vzťahy
- + BONUS**
Kuliferdo písanie a Kuliferdo počítanie – pracovné zošity pre prvákov, ktorí sa práve učia písať a ktorí sa zoznamujú s matematikou

SÚBORY ZADARMO

Pri objednávke 15 a viac súborov učebníc BALÍK PRE PRVÁKOV získa učiteľ 1 súbor pre učiteľa ZADARMO.

AKCIA 10+1

Už za každých 10 kusov jedného titulu získa škola ďalší kus ZADARMO.

SLUŽBY ODBORNÝCH KONZULTANTOV

Zaujímate sa o novinky, ale váhate s výberom materiálov? Potrebujete poradiť a chcete ušetriť objednávku titulov presne na mieru. Naši obchodní konzultanti vás radi navštívia priamo vo vašej škole a pripraví vám ponuku na mieru. Služby odborných konzultantov môžete využiť nezáväzne a celkom ZADARMO. Kontakty nájdete na stránke: www.expolpedagogika.sk/obchodni-konzultanti

ONLINE WEBINÁRE ZADARMO

O ďalších benefitoch a tipoch, ako pracovať s našimi edukačnými publikáciami, sa môžete dozvedieť na webinaroch, ktoré pripravujeme pre učiteľov pravidelne v týždennej periodicite a celkom zadarmo. Sledujte spravodajstvo na www.expolpedagogika.sk a dozviete sa viac.

KNIŽNICA ZADARMO

Viac ako 200 materiálov je vám aktuálne k dispozícii na stiahnutie celkom ZADARMO. V knižnici pre učiteľov nájdete materiály, ktoré vám uľahčia prípravu na vyučovanie, ale aj organizovanie hodiny ako takej. K dispozícii sú metodické príručky pre učiteľov, pracovné listy, zošity pre učiteľov, aktivity, správne odpovede k pracovným zošitom, TVVP, testy a aktivity. Knižnicu neustále rozširujeme tu: www.expolpedagogika.sk/kniznica-zadarmo

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia

Autorka:
PaedDr. Monika Markovičová

Predmet:
Slovenský jazyk a literatúra 1

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

NOVÉ ŠLABIKÁRE A NOVÉ PÍSANKY pre 1. cyklus

NOVÉ Šlabikáre a **NOVÉ Písanky** sú súčasťou súboru pracovných učebníc a pracovných zošitov **Slovenský jazyk a literatúra 1** pre 1. cyklus ZŠ, ktorý sa skladá z:

Pracovné učebnice:

NOVÝ ŠLABIKÁR A – prípravné obdobie	A4	52 strán
NOVÝ ŠLABIKÁR B – šlabikárové obdobie	A4	80 strán
NOVÝ ŠLABIKÁR C – čítankové obdobie	A4	76 strán

Pracovné zošity:

NOVÁ PÍSAŇKA A – prípravné obdobie	A4	72 strán
NOVÁ PÍSAŇKA B – šlabikárové obdobie	A4	84 strán
NOVÁ PÍSAŇKA C – čítankové obdobie	A4	80 strán

NOVÉ ŠLABIKÁRE A, B, C

Trojica pracovných učebníc z oblasti Slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus základných škôl vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

ŠLABIKÁR A – prípravné obdobie obsahuje:

- rozvoj fonemického uvedomenia (schopnosť rozlišovať a manipulovať s hláskami v slovách, nenásilne ich spájať do slabík),
- rozvoj zrakovéj a sluchovej percepcie,
- rozvoj vizuálnej pamäti pri rozlišovaní veľkých tlačenných písmen, jemnej motoriky a koordinácie oko – ruka,
- rozlišovanie zvukov v slovách,
- identifikácia prvých a posledných hlások,
- rozkladanie slov na slabiky,
- rozvoj slovnej zásoby a porozumenia hovoreného slova,
- orientácia v knihe,
- čítanie zľava doprava,
- rozlišovanie písmen od obrázkov,
- cvičenia na nácvik veľkých tlačenných písmen slovenskej abecedy (A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, V, X, Y, Z).

Dôraz sa kladie na hravé a interaktívne aktivity, ktoré deti motivujú a pripravujú na samotné čítanie a písanie.

ŠLABIKÁR B – šlabikárové obdobie obsahuje:

- cvičenia na rozpoznávanie jednotlivých písmen abecedy, ich tvary a zvukové hodnoty,
- nácvik všetkých tvarov písmen slovenskej abecedy (veľké a malé tlačené, veľké a malé písané) v nasledujúcom poradí: M, m, A, a, I, i, L, l, U, u, O, o, V, v, E, e, S, s, N, n, J, j, T, t, Z, z, P, p, Y, y, R, r, K, k, B, b, D, d, C, c, H, h, F, f, G, g,
- spájanie písmen do slabík a slov, nácvik čítania písmen, slov a viet s porozumením.

Dôraz sa kladie na postupné a systematické preberanie písmen, nácvik čítania s porozumením a rozvoj aktívnej slovnej zásoby.

ŠLABIKÁR C – čítankové obdobie obsahuje:

- cvičenia na nácvik „motýlich písmen“, ch, dz, dž, ä, ô, dvojhlásky, í, ř, x, q, w, de, te, ne, le, di, ti, ni, li, ou,
- žiaci sa učia plynule a správne čítať rôzne typy textov,
- zameriavajú sa na správnu intonáciu a dôraz pri čítaní,
- sa učia porozumieť obsahu prečítaného textu,
- precvičujú si schopnosť odpovedať na otázky týkajúce sa prečítaného textu,
- učia sa reprodukovat prečítaný text a vyjadrovať svoje myšlienky a pocity.

Dôraz sa kladie na plynulé a výrazné čítanie, čítanie s porozumením a rozvoj kritického myslenia.

NOVÉ ŠLABIKÁRE A, B, C

V celej pracovnej učebnici sú mená AMI a LEO písané rovnakou farbou.

Nadpis, ktorý hovorí o téme danej strany/strán.

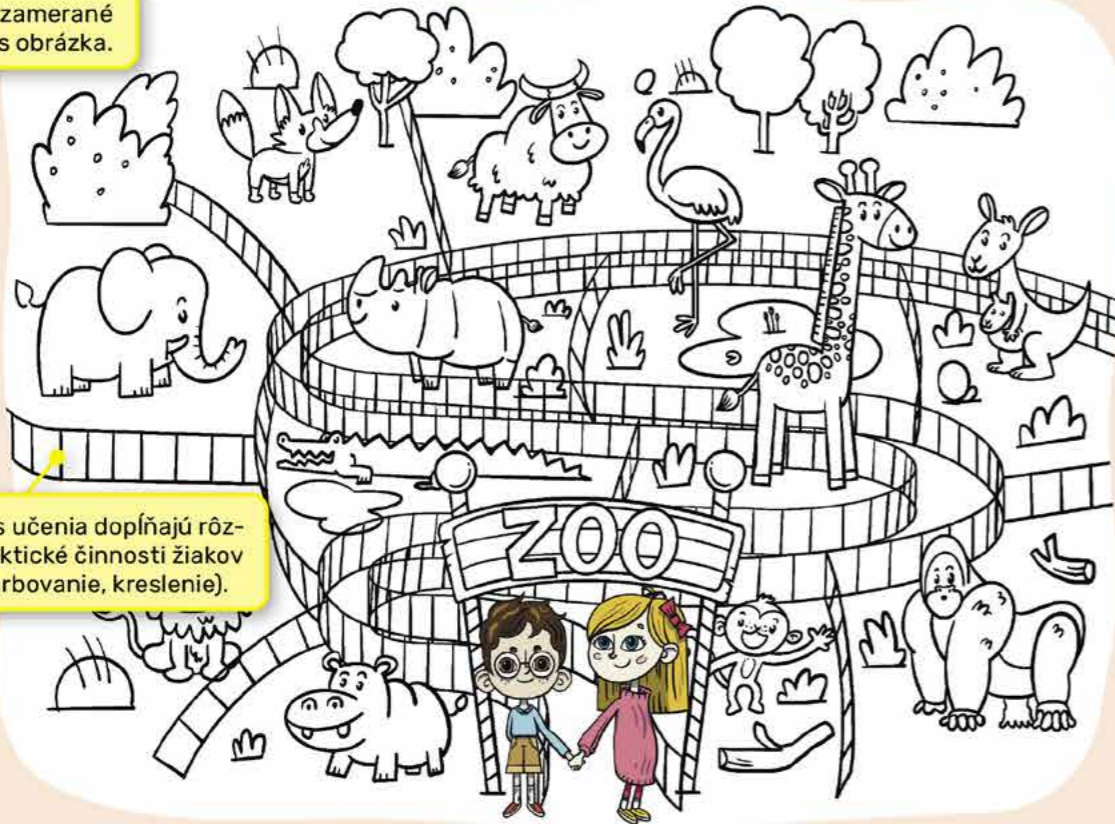
LEO A AMI V ZOO

1 Rozprávaj o obrázku. Pomenuj zvieratká a vyfarbi ich.

2 Odpovedz na otázky:
 Koľko zvierat je na obrázku?
 Aké zvieratko je hned' vedľa opice?
 Aké zvieratá sú za žirafou?
 Aké zvieratko je vľavo od nosorožca?
 Aké zvieratko je pred levom?

Aké zvieratko je vedľa líšky?
 Aké zvieratko je oproti slonovi?
 Aké zvieratko je medzi nosorožcom a klokanom?

Úlohy zamerané na opis obrázka.

Proces učenia dopĺňajú rôzne praktické činnosti žiakov (vyfarbovanie, kreslenie).

3 Pomenuj zvieratká. Akú hlásku počuješ na začiatku každého slova? Zakrúžkuj zvieratko, ktoré do skupiny nepatrí.

Úlohy zamerané na rozvoj fonematického uvedomovania.

Slovenský jazyk a literatúra 1

10

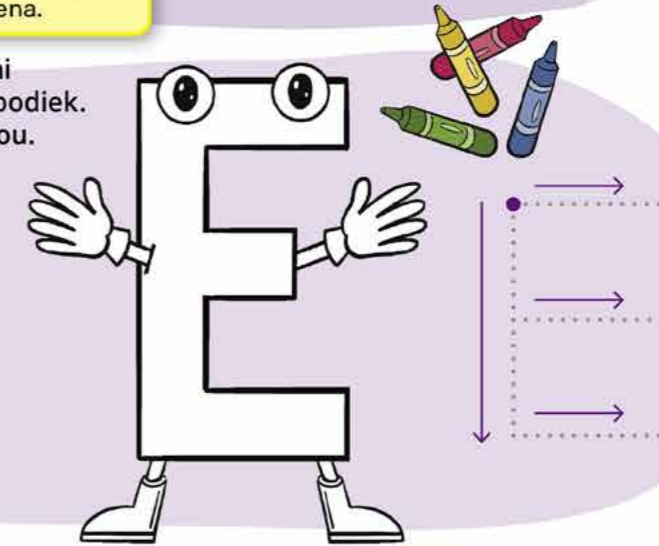
Ukážka: NOVÝ ŠLABIKÁR A – prípravné obdobie

Úvodné cvičenia sú zamerané na oboznámenie sa s novým tvarom písmena.

1 Vyfarbi ma. Obťahni písmenko E podľa bodiek. Začni fialovou bodkou.

Nasledujúce cvičenia sú zamerané na osvojenie daného písmena – vyhľadávanie v texte, určovanie prvej hlásky v slovách a pod.

2 Skús ma nájsť vo vete a prečiarkni ma rovnakou farbičkou, akou si ma vyfarboval/-a.

Rob to takto: E

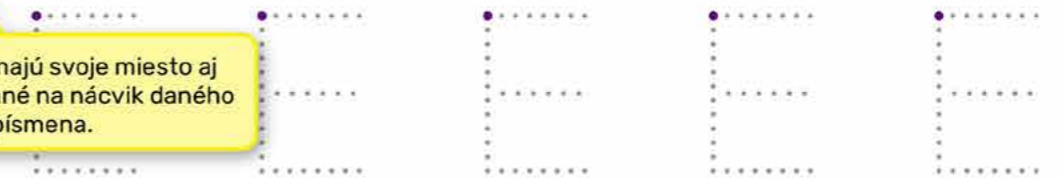
3 Vieš ma vo vete spočítať? Počet zapíš sem: _____

Nechýba ani názorná ukážka, ako prečiarkovať, zakrúžkovať, označiť a pod.

KEĎ LEO ODCHÁDZAL DO BRATISLAVY, SLÚBILI SME SI, ŽE SI BUDEME KAŽDÝ DEŇ VOLAŤ A KEĎ SA NAUČÍME PÍSMENKÁ, TAK AJ PÍSAŤ.

4 Píš ma podľa bodiek. Začni fialovou bodkou.

V šlabikári majú svoje miesto aj úlohy zamerané na nácvik daného písmena.

5 Pomenuj obrázky. Vyfarbi tie, v ktorých počuješ hlásku E.

Šlabikár A – prípravné obdobie

Ako sa ti darilo?

13

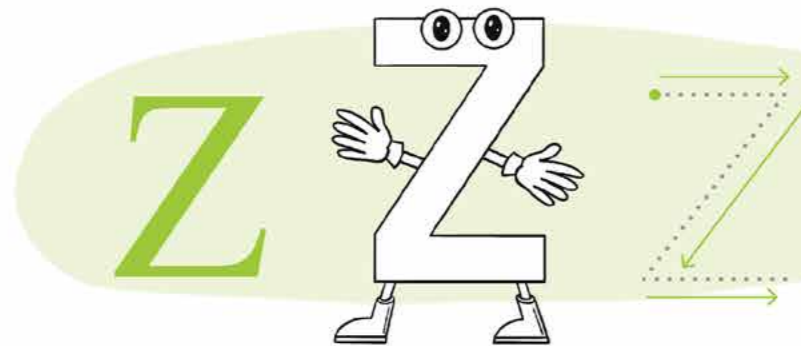

Nový šlabikár prináša množstvo textov s maľovaným čítaním.

AMI A LEO V ŠKOLE

AMI MÁ MALÉ A LEO SÚ LEBO DO NESMÚ.

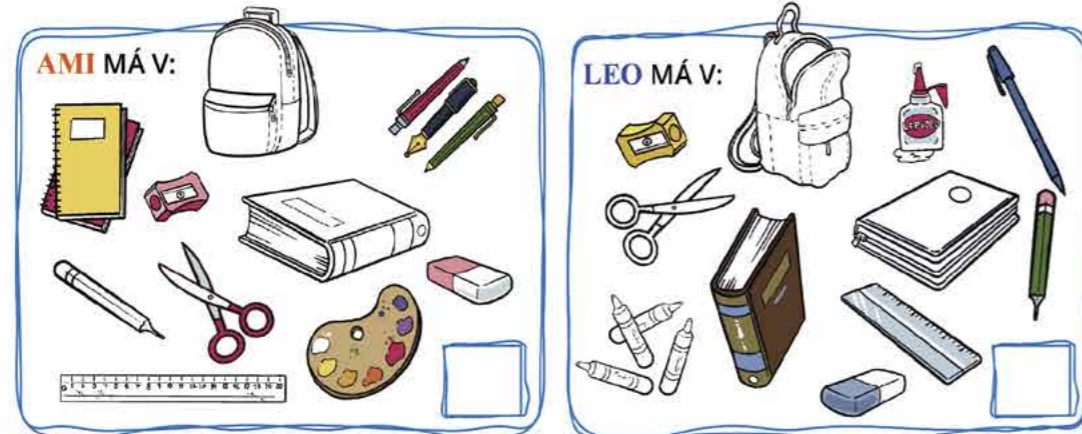
1 Vyfarbi ma. Obťahni písmenko **Z** podľa bodiek. Začni zelenou bodkou.

Obsahuje aj veľa obrázkov a na nich naviazané otázky, na ktoré žiaci odpovedajú.

2 Pomenuj školské pomôcky v taškách **AMI** a **LEA**. Povedz hlásky, ktoré počuješ na začiatku a na konci každého slova.

3 Koľko pomôcok má v taške **AMI**? Koľko pomôcok má v taške **LEO**? Spočítaj ich a ak vieš, zapíš do okienok. Obrázky vyfarbi.

4 Napíš, kto má v taške viac vecí. **Viac vecí má v taške** _____

5 Píš ma podľa bodiek. Začni zelenou bodkou.

Sebahodnotenie – obrázok s ručičkou: Čím viac prstov žiak vyfarbí, tým viac sa mu darilo.

2 Rozprávaj o obrázku. Čo robia deti na obrázku? Koľko detí je na obrázku? Počet zapíš do okienka:
Koľko je na obrázku dievčat a koľko chlapcov? Aké ročné obdobie je? Vysvetli prečo. Čo robia deti na obrázku vľavo dole? Čo robí chlapec s modrou šiltovkou? Čo robí dievča v modrom tričku? Čo robí chlapec s bielymi topánkami?

Prípravná fáza výrazne stimuluje sociálno-komunikačné schopnosti žiakov.

3 Čítaj text. Spočítaj vety v texte a ich počet zapíš sem:
Zakrúžkuj červenou farbičkou v texte písmenká, ktoré už poznáš.

PO SA **AMI** A JEJ SPOLU VIDELI NA DETSKOM
TU SA VŠETCI HRALI. KOPALI SI , PÚŠTALI ,
SKÁKALI CEZ , ZBIERALI .
AMINA UPIEKLA . BOLI MŇAM!

4 Spomenieš si, ako sa volajú **AMINE** kamarátky? Napíš ich mená.

E _____ I _____ L _____
_____ A

Nový šlabikár prináša množstvo textov s maľovaným čítaním.

Nový šlabikár kladie dôraz aj na čítanie, resp. počúvanie s porozumením.

NOVÉ PÍSANKY A, B, C

Trojica pracovných zošitov/písaniek z oblasti Slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus základných škôl vytvorený podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

NOVÁ PÍSANKA A obsahuje:

- ▶ aktivity, ktoré podporujú koordináciu oko – ruka a presnosť pohybov, čo je kľúčové pre písanie,
- ▶ rôzne kresliace aktivity, ako sú čiary, vlnovky a kruhy, ktoré pomáhajú deťom získať kontrolu nad pohybom ruky,
- ▶ cvičenia na kreslenie jednoduchých geometrických tvarov a línií, ktoré sú základom pre písanie písmen,
- ▶ cvičenia na kreslenie tvarov podobných písmenám, ktoré deťom uľahčia prechod k písaniu skutočných písmen.

NOVÁ PÍSANKA B obsahuje:

- ▶ postupné precvičovanie písania všetkých písmen abecedy, pričom sa kladie dôraz na správny tvar a ťahy,
- ▶ cvičenia na spájanie písmen do slabík a slov,
- ▶ precvičovanie písania slov, ktoré sa deti učia v šlabikári,
- ▶ nácvik písania krátkych, jednoduchých viet.

NOVÁ PÍSANKA C obsahuje:

- ▶ postupné precvičovanie „motýľích písmen“, ch, dz, dž, ä, ö, dvojhlásky, í, ť, x, q, w, de, te, ne, le, di, ti, ni, li, ou,
- ▶ cvičenia na upevňovanie si správnych tvarov písmen a na správne rozloženie textu na riadku,
- ▶ cvičenia na plynulé a čitateľné písanie,
- ▶ cvičenia na písanie slov a viet,
- ▶ nácvik používania diakritických znamienok a interpunkcie,
- ▶ prepis tlačeneho textu na písaný,
- ▶ odpovedanie na otázky,
- ▶ opis obrázkov.

Súbory zadarmo
Pri objednávke 15 a viac súborov učebníc **Balík pre prvákov** získa učiteľ 1 súbor **zadarmo.**

Ukážka: NOVÁ PÍSANKA A – prípravné obdobie

- ✓ Pomôž Ami dostať sa k Leovi po prerušovanej čiare. Skús to nižšie aj bez nej.

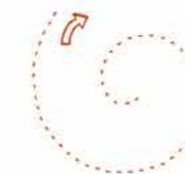

Rovnako ako šlabikármí aj písankami sprevádzajú žiakov postavičky AMI a LEO. Mená boli autorkou zámerne vytvorené z prvých písmenok, ktoré si prváčikovia v škole osvoja.

NOVÁ PÍSANKA A – prípravné obdobie má za úlohu pripraviť žiakov na písanie a rozvíjať ich grafomotorické zručnosti.

Žiaci začínajú v písanke aktivitami, ktoré podporujú koordináciu oko – ruka a presnosť pohybov, čo je kľúčové pre písanie.

Ako sa ti darilo?

Písanka A – prípravné obdobie

5

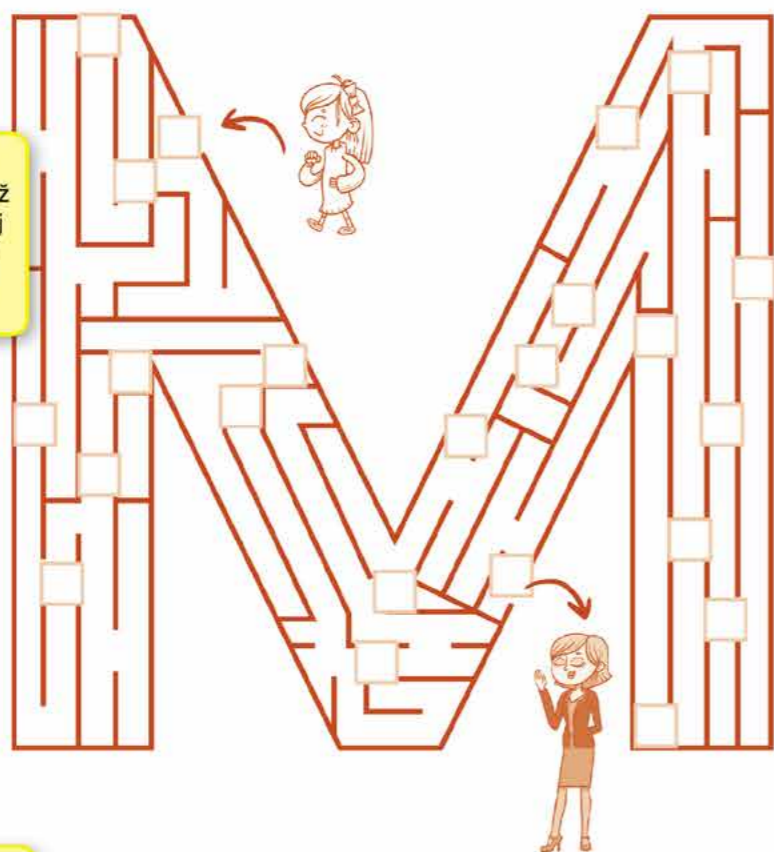

Miesto na písanie dátumu.

PÍSMENÁ A, I, E, V, L, M

✓ Dopíš do okienok písmenko M a vyfarbi cestičku, ktorou sa Ami dostane k Mome.

Písanka je plná zábavných aktivít, ktoré žiaci už môžu poznať z materskej školy. Labyrint pomáha žiakom získať kontrolu nad pohybom ruky.

Dopisovaním práve naučeného písmena si žiaci osvojujú jeho správny tvar.

o slov písmenko M.

___OBIL   ___ORE   ___AČKA   ___YDLO
 ___ETLA   ___RÁZ   ___ASKA   ___OST
 ___OTÝL   ___UCHA   ___ESTO   ___ÚR

Písanka A – prípravné obdobie

Na každej strane sa nachádza priestor na sebahodnotenie žiakov.

49

PÍSMENÁ A, I, E, V, L, M, Z, J, O, T, F, X, Y, S, U, H, G, N, K, B, P, D, R, C

✓ Pomenuj obrázky. Do okienok piš prvú hlásku slov na obrázkoch. Pomôž si rozhádzanými písmenkami. Prečítaj vetu, ktorá ti z napísaných písmen vznikla.

Obrázky, rozhádzané písmenká a postupné čítanie viet, ktoré vznikli z písmen...

					U
					M
					R
					A
					I
					E
					K
					V
					S
					Š
					Á
					Ž
					D
					T

Rozvíjanie fonematického vnímania pri určovaní prvej hlásky.

Dôraz sa kladie na správny tvar a ťahy.

Rozoznávajú počiatkových písmen v slovách ako spôsob ich fixácie.

Písanka A – prípravné obdobie

61

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia

Autori:
Danuša Dragulová-Faktorová Lennie Maxx
Xénia Jursová Faktorová Mária Mydlová
Hana Košková Igor Válek

Predmet:
Slovenský jazyk a literatúra 1

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

ČITATEĽSKÝ ORIEŠOK 1

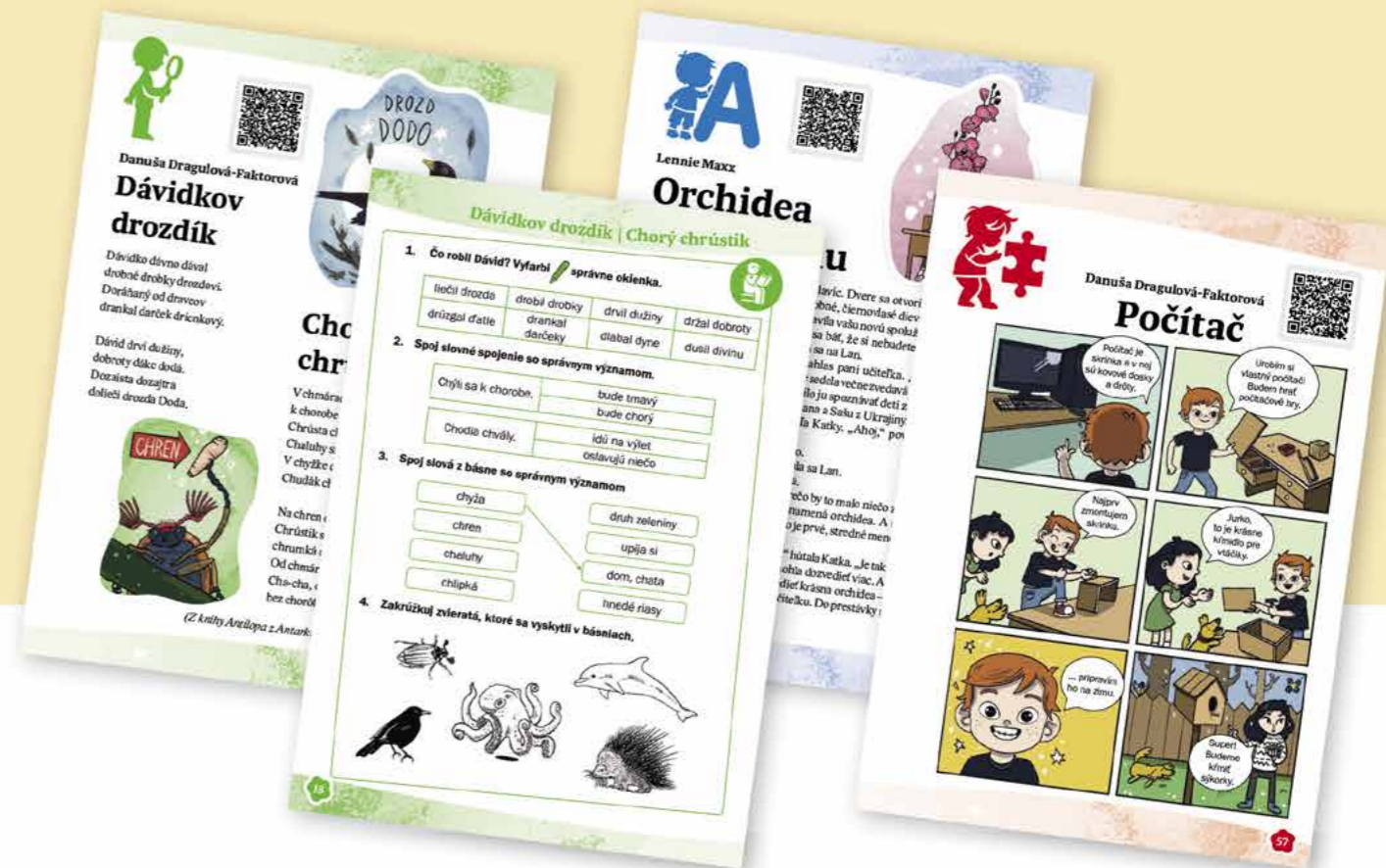
Pracovný zošit s podtitulom **Čítanie a počúvanie s porozumením** pre deti vo veku od 6 do 8 rokov. Prináša texty na čítanie a súčasne obsahuje QR kódy na nahrávky s možnosťou počúvať literárny text.

- ▶ Pracovný zošit **Čitateľský oriešok - čítanie a počúvanie s porozumením** je určený deťom vo veku od 6 do 8 rokov, t. j. žiakom 1. - 2. ročníka ZŠ a slúži na to, aby sa deti naučili čítať a počúvať s porozumením a aby rozvíjali potrebné kompetencie pri riešení úloh súvisiacich s ukážkou.
- ▶ Pracovný zošit rozvíja schopnosť **chápať texty, pracovať s informáciami a kriticky hodnotiť čítané**.
- ▶ Podporuje komplexné vzdelávanie v oblasti **jazykovej gramotnosti**, čo je základom lepšej komunikácie a schopnosti učiť sa nové veci v rôznych oblastiach.
- ▶ **Úlohy za každou ukážkou sú zamerané na rozvoj čítania s porozumením, na rozvoj poznatkov z danej vzdelávacej oblasti a na rozvoj doménových a priezových gramotností podľa najnovšieho ŠVP (2023).**

Pracovný zošit ▼

ČITATEĽSKÝ ORIEŠOK 1 A4 64 strán

Dobre vedieť:

Texty v pracovnom zošite sú farebne odlišené:

- ▶ **zelené úlohy** sú orientované na oblasť Človek a príroda a Človek a spoločnosť,
- ▶ **modré úlohy** sú orientované na oblasť Jazyk a komunikácia,
- ▶ **červené úlohy** sú orientované na oblasť Matematika a informatika.

Výhody pracovného zošita:

- ▶ Pri každej ukážke sa nachádza **QR kód s audionahrávkou daného literárneho textu**.
- ▶ Texty na počúvanie rozvíjajú schopnosť pozorne počúvať, porozumieť hovorenému textu a analyzovať ho.
- ▶ Deti riešia úlohy, ktoré vyžadujú premýšľanie nad významom textov, robia závery, porovnávajú informácie a riešia problémy, čo rozvíja ich kritické myslenie a analýzu.

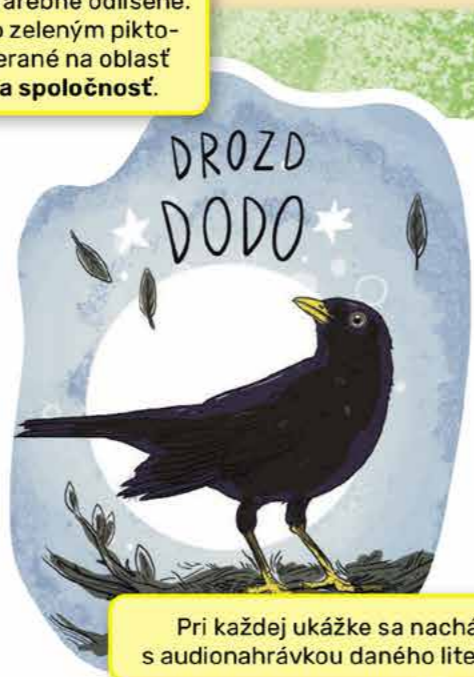
Ešte pripravujeme

pre 2. cyklus základného vzdelávania:

- ▶ Pracovný zošit Čitateľský oriešok 4
- ▶ Pracovný zošit Čitateľský oriešok 5

ČITATEĽSKÝ ORIEŠOK 1

Texty v pracovnom zošite sú farebne odlišené. V textoch označených týmto zeleným pikto-gramom nájdete úlohy zamerané na oblasť **Človek a príroda** a **Človek a spoločnosť**.

Pri každej ukážke sa nachádza QR kód s audionahrávkou daného literárneho textu.

Danuša Dragulová-Faktorová Dávidkov drozdík

Dávidko dávno dával
drobné drobnky drozdovi.
Doráňaný od dravcov
drankal darček drienkový.

Dávid drví dužiny,
dobroty dáke dodá.
Dozaista dozajtra
dolieči drozda Doda.

(Z knihy Antilopa z Antarktídy)

Chorý chrústik

V chmárach, chmúrnej chvíli
k chorobe sa chýli.
Chrústa chmatla chrípka.
Chaluhy si chlipká.
V chyžke chodby chladné...
Chudák chrčí, chradne.

Na chren chodia chvály.
Chrústik si ho chváli,
chrumká chreník, chváta.
Od chmár chráni chata.
Cha-cha, chrústik, cháp,
bez chorôb si chlap!

17

Ukážka spracovania pracovného zošita

Dávidkov drozdík | Chorý chrústik

1. Čo robil Dávid? Vyfarbi správne okienka.

liečil drozda	drobil drobnky	drvil dužiny	držal dobroty
drúzgal d'atle	drankal darčeky	dľabal dyne	

Úlohy označené týmto pikto-gramom sú zamerané na čítanie a počúvanie s porozumením.

2. Spoj slovné spojenie so správnym významom.

Chýli sa k chorobe.	bude tmavý
	bude chorý
Chodia chvály.	idú na výlet
	oslavujú niečo

Úlohy označené pikto-gramom LUPA sú zamerané na vzdelávaciu oblasť.

Úlohy označené pikto-gramom G sú zamerané na rozvíjanie doméno- vých a prierezových gramotností.

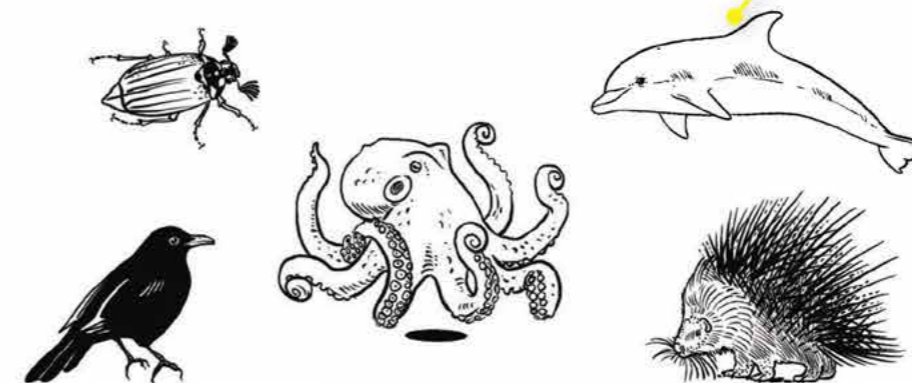
3. Spoj slová z básne so správnym významom

chyža	druh zeleniny
chren	
chaluhy	
chlipká	

Deti riešia úlohy, ktoré vyžadujú premýš- ľanie nad významom textov, robia závery, porovnávajú informácie a riešia problémy, čo rozvíja ich kritické myslenie a analýzu.

Úlohy sú zamerané na spájanie, dopĺňanie, vyberanie a pod.

4. Zakrúžkuj zvieratá, ktoré sa vyskytli v básniach.

Úlohy za každou ukážkou sú zamerané na rozvoj čítania s porozumením, na rozvoj poznatkov z danej vzdelávacej oblasti a na rozvoj doménových a prierezových gramot- ností podľa najnovšieho ŠVP (2023).

Deti pracujú s množstvom obrázkov, ale aj s reálnymi fotografiami predmetov, vecí, zvierat a pod.

ČITATEĽSKÝ ORIEŠOK 1

Texty v pracovnom zošite sú farebne odlišené. V textoch označených týmto modrým piktogramom nájdete úlohy zamerané na oblasť **Jazyk a komunikácia**.

Lennie Maxx

Orchidea z Vietnamu

Po zvonení sa všetky deti usadili do lavíc. Dvere sa otvorili a vošla pani učiteľka. Ale neprišla sama. Za ruku viedla drobné, čiernovlasé dievčatko.

„Milé deti, rada by som vám predstavila vašu novú spolužiačku Nguyen Van Lan. Pochádza z Vietnamu, ale nemusíte sa báť, že si nebudete rozumieť, pretože Lan hovorí krásne po slovensky,“ usmiala sa na Lan.

„Kam ťa posadíme?“ uvažovala nahlas pani učiteľka. „Už viem, budeš sedieť s Katkou,“ ukázala na prvú lavicu, kde sedela večne zvedavá a neposedná Katarínka. Katka sa až pomrvila od radosti. Tešilo ju spoznávať deti z iných krajín. Napokon, v triede už mali chlapca z Kanady Allana a Sašu z Ukrajiny.

Lan si poslušne sadla do lavice vedľa Katky. „Ahoj,“ povedala, „ako sa voláš?“ vyzvedala.

„Ja som Katka,“ odvetila nedočkavo.

„A čo znamená tvoje meno?“ opýtala sa Lan.

„Čo znamená?“ zamyslela sa Katka.

„Ani neviem... No nič,“ húpala. „Prečo by to malo niečo znamenať?!“

„U nás vo Vietname moje meno znamená orchidea. A máme tri mená. Meno, stredné meno a priezvisko. Priezvisko je prvé, stredné meno druhé a nakoniec prvé meno,“ usmiala sa Lan.

„Taks Lan si budem určite rozumieť!“ húpala Katka. „Je taká urozprávaná ako ja. Už aby bola prestávka a ja som sa o nej mohla dozvedieť viac. Ale je super, že vedľa mňa bude kvitnúť, teda lepšie povedané, sedieť krásna orchidea – Lan.“ Katka sa v duchu usmiala a už pozorne počúvala pani učiteľku. Do prestávky musí nejaký vydržať.

(z časopisu Zvonček)

Texty na počúvanie rozvíjajú schopnosť pozorne počúvať, porozumieť hovorenému textu a analyzovať ho.

37

Ukážka spracovania pracovného zošita.

Texty v pracovnom zošite sú farebne odlišené. V textoch označených týmto červeným piktogramom nájdete úlohy zamerané na oblasť **Matematika a informatika**.

Danuša Dragulová-Faktorová

Počítač

Nájdete tu rôzne druhy literárnych textov – rozprávky, poviedky, básne, náučné texty, komiks...

57

Vzdelávacia oblasť:
Človek a príroda

Autorky:
doc. PaedDr. Ivana Rochovská, PhD.
RNDr. Veronika Zvončeková

Predmet:
Človek a príroda

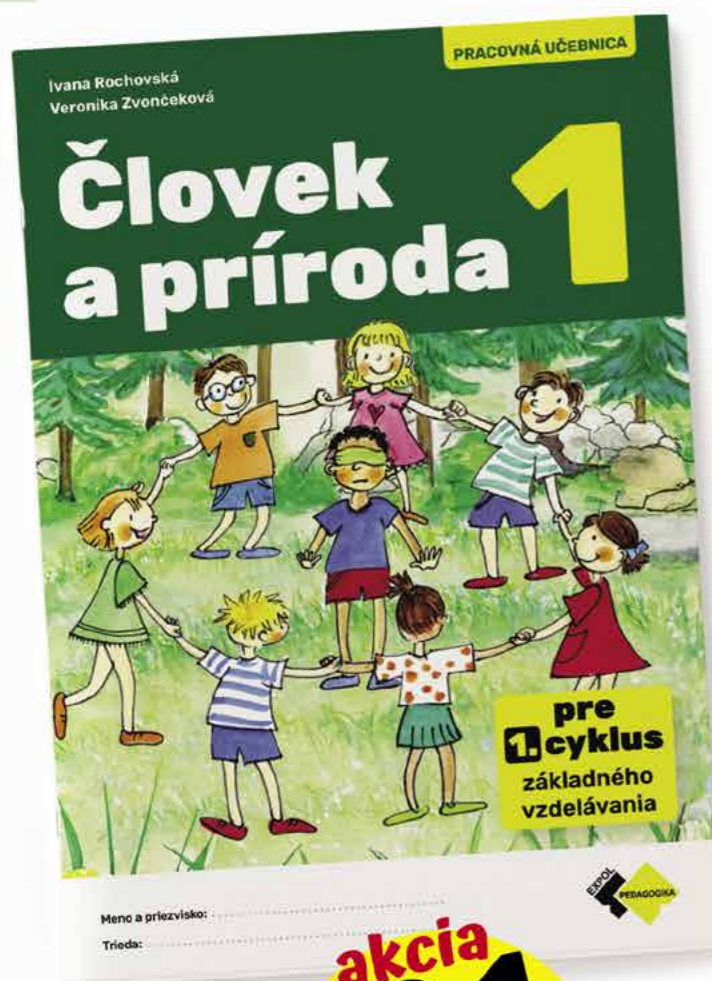

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

ČLOVEK A PRÍRODA 1

Pracovná učebnica Človek a príroda 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

akcia 10+1
Už za každých
10 kusov jedného titulu
dostane škola ďalší kus
zadarmo.

- ▶ Pracovná učebnica je spracovaná **na bádateľskom prístupe**.
- ▶ Učivo je rozdelené do tém, ktoré vychádzajú z obsahového štandardu vzdelávacej oblasti **Človek a príroda**.
- ▶ Úlohy sú zamerané na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti žiakov.
- ▶ Riešenie úloh má u žiaka **podporovať záujem o skúmanie okolitého prostredia**, uvedomenie si významu ochrany prírody a zdravia.
- ▶ Žiaci môžu **pozorovať niektoré prírodné javy a organizmy prostredníctvom videí dostupných cez QR kódy** umiestnené v pracovnej učebnici pri jednotlivých témach.
- ▶ Pracovná učebnica je súčasťou edície **Človek a príroda pre prvý cyklus základného vzdelávania**.

Pracovná učebnica ▼

ČLOVEK A PRÍRODA 1 A4 52 strán

Vyberáme z obsahu:

- ▶ Zoznámme sa
- ▶ Vidíme
- ▶ Počujeme
- ▶ Rozlišujeme vône a chute
- ▶ Čo cítime dotykom?
- ▶ Ktoré zmysly máme?
- ▶ Živá a neživá príroda
- ▶ Čím sa podobajú?
- ▶ Kde žijú živočíchy?
- ▶ Čím sa živí živočíchy?
- ▶ Ako sa pohybujú živočíchy?
- ▶ Ako žijú živočíchy?
- ▶ Ktoré časti majú rastliny?
- ▶ Čo sa deje v rastlinách?
- ▶ Čím sa líšia listy stromov?
- ▶ Čo vznikne z kvetu?
- ▶ Čím sa odlišujú rastliny?
- ▶ Kde sa nachádza voda?
- ▶ Skúmame svetlo
- ▶ Ako vzniká tieň?
- ▶ Ako meriame čas?
- ▶ Slné hodiny
- ▶ Čo je kyvadlo?
- ▶ Naše poznámky

Od 3. ročníka majú žiaci k dispozícii učebnicu a pracovný zošit (v 1. a 2. ročníku pracovnú učebnicu).

🔧 Ešte pripravujeme

pre 2. cyklus základného vzdelávania:

- ▶ Pracovný zošit Človek a príroda 4
- ▶ Učebnica Človek a príroda 4
- ▶ Pracovný zošit Človek a príroda 5
- ▶ Učebnica Človek a príroda 5

ČLOVEK A PRÍRODA 1

Ukážka spracovania pracovnej učebnice

Vidíme

Názov témy

Každá téma sa začína motivačným obrázkom, ktorého cieľom je podporiť u žiakov schopnosť formulovať jednoduchú výskumnú otázku.

1. Pozri sa von cez okno. Čo všetko vidíš? Ktoré predmety, ľudí, tvary, farby vidíš? Čo ti umožňuje vidieť okolie?

ČO UŽ VIEM

Povedz, nakresli alebo napíš, čo vieš o tom, ako vidíme.

ČO SA EŠTE CHCEM DOZVEDIEŤ

Pracovná učebnica prináša žiakom aj miesto na vlastnú realizáciu v podobe zaznamenávania poznámok.

Úlohy sú zamerané na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti žiakov.

2. Pozoruj oko (zmyslový orgán zraku) spolužiaka alebo oko na videu. Nakresli ho do rámčeka. Porovnaj svoju kresbu s kresbami spolužiakov. Čo si myslíš, skladá sa oko z častí? Ak poznáš jednotlivé časti oka, pomenuj ich.

Pozorovanie prírodných javov a organizmov priamo alebo na videozáznamoch sprístupnených cez QR kód.

3. Utvor so spolužiakmi kruh. Postav sa so zviazanými očami do stredu kruhu. Približuj sa postupne k jednotlivým spolužiakom, skús určiť, ktorý spolužiak to je. Podarilo sa ti to rýchlo? Vieš to určiť hneď?

Väčšina úloh má bádateľský charakter. Vyžaduje tvorbu predpokladov, pozorovanie reálií, manipuláciu, diskutovanie, triedenie, usporadúvanie, prípadne aj meranie, hľadanie v rôznych informačných zdrojoch, čo má viesť k tvorbe odpovedí na výskumnú otázku.

4. Porozprávaj, čo vidíš na obrázkoch a videu. Čo chcela urobiť chodkyňa na prvom obrázku? Ako pomohla Katka chodkyňi? Prečo má chodkyňa bielu paličku? Prečo potrebovala chodkyňa pomoc pri priechode? So spolužiakmi hrou napodobnite situácie na obrázkoch.

5. Už vieš, že bez zraku, bez zdravých očí sa horšie pohybuješ, ťažko sa orientuješ. Pozri si obrázky. Uvažuj a napíš pravidlá starostlivosti o oči, teda o zrak (napr. ako dlho sa pozeráť na obrazovky počítača, telefónu, význam vychádzok do prírody, kedy navštíviť očnému - očnému lekárovi...).

Riešenie úloh má u žiaka podporovať záujem o skúmanie okolitého prostredia, uvedomenie si významu ochrany prírody a zdravia.

MOJE ZISTENIA

Povedz, nakresli alebo napíš, čo všetko už vieš o zraku a oku, napr. orgán zraku je oko.

Miesto na poznámky a výsledky vlastného bádania.

Kde žijú živočíchy?

Motivačný obrázok, ktorý uvádza tému.

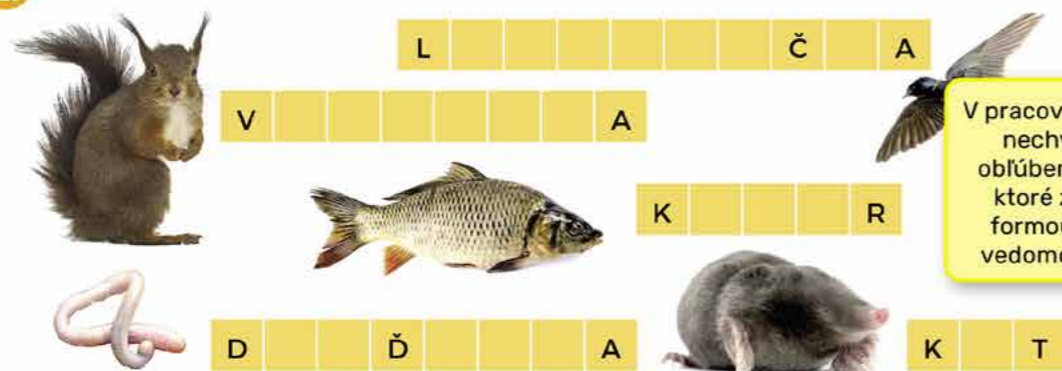
1. Vypočuj si rozhovor Martina, Katky a Jakuba. Čo si myslíš o Martinovom nápade? Myslíš si, že živočíchy môžeme premiestňovať z jedného prostredia do úplne iného, napríklad z poľa, z lesa do dvora pri dome? Alebo z vody na súš?

Otázky v pracovnej učebnici navodzujú učiteľovi spôsob, ako viesť diskusiu so žiakmi na hodine.

ČO UŽ VIEM
Odpovedz, nakresli alebo napíš, v ktorom prostredí žijú živočíchy.

ČO SA EŠTE CHCEM DOZVEDIEŤ

2. Pomenuj živočíchy na obrázkoch. Keď vieš, dopiš v slovách chýbajúce písmená.

V pracovnej učebnici nechýbajú ani obľúbené tajničky, ktoré zábavnou formou preveria vedomosti žiakov.

Živočíchy, ktoré žijú na súši, zakrúžkuj . Živočíchy, ktoré žijú v zemi (v pôde), zakrúžkuj . Živočíchy, ktoré žijú vo vode, zakrúžkuj . Živočíchy, ktoré väčšinou lietajú vo vzduchu, zakrúžkuj .

3. Pozri si obrázky a videá. Pri každom živočíchovi odpovedz na otázku: Kde žije tento živočích?

Odkazy na ďalšie informácie k učivu napríklad v podobe videí.

4. Nakresli svojho obľúbeného živočicha. V ktorom prostredí žije? Môžeš použiť, napríklad encyklopédiu, internet a podobne.

MOJE ZISTENIA

Nakresli alebo napíš, čo všetko už vieš o životných prostrediach živočíchov. Ktoré životné prostredia živočíchov poznáš?

Priestor na vlastnú realizáciu žiakov.

Pomôžu ti slová súš, voda?

Vzdelávacia oblasť:
Človek a príroda

Autorka:
Mgr. Martina Klieštková

Predmet:
Environmentálna gramotnosť

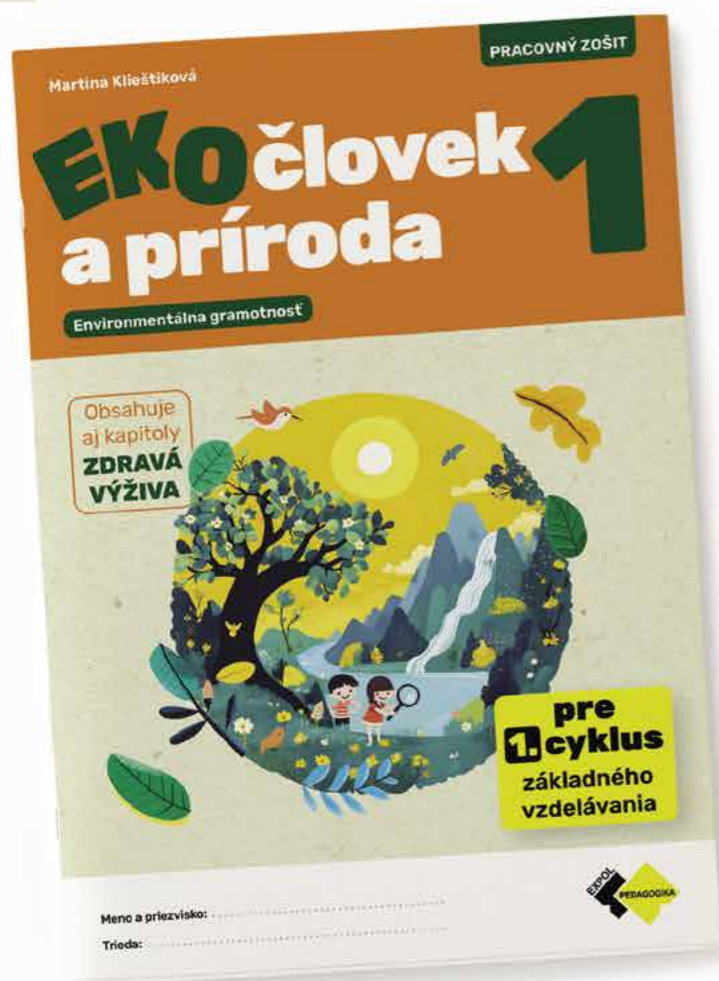

Určené pre:
**Prvý cyklus, 1. – 3. ročník
základnej školy**

EKOČLOVEK A PRÍRODA 1

Pracovný zošit EKOčlovek a príroda 1 – Environmentálna gramotnosť pre prvý cyklus základného vzdelávania vytvorený podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

- ▶ Aktivity, cvičenia a úlohy prezentované v pracovnom zošite **učia žiakov** v prvom cykle základného vzdelávania **ochrane životného prostredia, správneho životného štýlu aj zdravej výžive.**
- ▶ Obsah učiva v pracovnom zošite je postavený na **bádateľských aktivitách a experimentoch priamo v prírode**, čím pracovný zošit nachádza uplatnenie nielen počas vyučovacích hodín, ale aj v rámci aktivít školského klubu detí alebo záujmových krúžkov.
- ▶ Edukačná publikácia je spracovaná podľa obsahového štandardu vo vzdelávacej oblasti **Človek a príroda v ŠVP (2023).**

Pracovný zošit ▼

EKOČLOVEK A PRÍRODA 1 A4 52 strán

Ešte pripravujeme

pre 2. cyklus základného vzdelávania:

- ▶ Pracovný zošit EKOčlovek a príroda 2

Kde môžete rozvíjať environmentálnu gramotnosť?

Vzdelávacia oblasť jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medzilidské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koničky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra

Vzdelávacia oblasť matematika a informatika

Matematika

Čísla a operácie s číslami:

- ▶ Prírodné čísla v obore do 10 000
- ▶ Sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 1 000

Závislosti, vzťahy a práca s údajmi:

- ▶ Základy práce so vzormi a postupnosťami, s jednoduchými závislosťami a vzťahmi
- ▶ Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií
- ▶ Základy práce s údajmi

Geometria:

- ▶ Orientácia v rovine a priestore
- ▶ Jednoduché postupy merania a určovania miery

Informatika:

- ▶ Technológie
- ▶ Počítačové siete
- ▶ Digitálna spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

- ▶ Látky
- ▶ Zem
- ▶ Organizmus
- ▶ Ekosystém
- ▶ Dedičnosť a premenlivosť
- ▶ Evolúcia

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Geografický komponent:

- ▶ Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
- ▶ Orientácia v pláne a na mape
- ▶ Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

Dejepisný komponent:

- ▶ Orientácia v čase
- ▶ Pozorovanie zmien v čase

Občiansky komponent

- ▶ Život obce a vzťahy v komunite
- ▶ Zodpovedné hospodárenie
- ▶ Základy aktívneho občianstva
- ▶ Základy práce s mediálnym obsahom

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

- ▶ Technika
- ▶ Poznávanie vlastností modelovacích materiálov
- ▶ Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov
- ▶ Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie
- ▶ Textil – základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia
- ▶ Kovy – druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia
- ▶ Skúmanie vlastností plastov
- ▶ Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave

Vyberáme z obsahu:

- ▶ Človek a príroda. Životné prostredie
- ▶ Ochrana prírody a krajiny Slovenska
- ▶ Ochrana živočíchov
- ▶ Prečo chrániť živočíchy bez kostí (bezstavovce)
- ▶ Ako a prečo chrániť ryby
- ▶ Ochrana obojživelníkov a plazov
- ▶ Ochrana vtákov
- ▶ Ochrana cicavcov
- ▶ Ochrana rastlín
- ▶ Chránené stromy a ochrana drevín
- ▶ Ochrana húb a lišajníkov
- ▶ Zdravie človeka a životné prostredie
- ▶ Životné prostredie a zdravá strava
- ▶ Zdravie a naša strava. Vieme čo jeme?
- ▶ Nevhodný životný štýl a jeho vplyv na zdravie
- ▶ Správne odpovede

Prehľadné členenie pracovného zošita. V environmentálnej časti sú kapitoly označené zelenou farbou, v časti o zdravej výžive oranžovou.

Každú kapitolu uvádza známa múdrosť alebo zaujímavosť o prírode.

3. OCHRANA ŽIVOČÍCHOV

„Je prirodzené, že niektoré druhy rastlín a živočíchov časom vymrú. Možno sa neprispôbia novému životnému prostrediu alebo klíme, či dravcom. Vymieranie druhov sa zvýšilo, pretože ľudia lovia zver pre radosť, ničia životné prostredie výstavbou miest, vysúšaním močarísk, turistikou atď.“

Úloha: Háďaj, kto som

Utvor správne dvojice, pospájaj ich čiarami.

Fúzač alpský

„Na mlieku mojej sesternice si pochutíte a ja si zas pochutím na lišajníkoch. Žijem vysoko v horách a som výborný horolezec. Najviac sa bojím rýsa a orla skalného. Inak som veľmi odvážny.“

Svišť vrchovský

„Moje hniezdo nenájdete na strome, ale na riečnom brehu. Mám tam malú noru. Nie som kolibrík, i keď si to všetci myslia. Pochutím si na rybkách a farba môjho peria má farbu vody.“

Kamzík vrchovský tatranský

„Nenájdeš ma v ihličnatom lese. Môj hlas sa podobá na drozda, i keď ja krajšie spievam. Svojím dlhým jazykom nájdem každého červíka pod kôrou.“

Mačka divá

Vidím dobre cez deň aj v noci, keď sa moje oči prispôbia tme. Mám hrubý chvost. Tým sa odlišujem od mačiek, ktoré žijú v mestách a na dedinách. Jem hlavne mäso, ale moje príbuzné často pijú mlieko.

Rybárik riečny

„Som veľký hlodavec a trochu sa podobám na vevericu. Žijem v podzemných norách s celou svojou rodinou. Som vegetarián s výborným sluchom a zrakom. Skôr ako ma uvidíte, určite ma začujete.“

Ďateľ bielochrbtý

„Som modro sfarbený s dlhými fúzmi a peknou kresbou na tele. Dvoch rovnakých nenájdete. Žijem v listnatých lesoch. Najčastejšie ma loví ďateľ.“

Po tomto cvičení nasleduje napríklad aktivita, kde žiaci vytvárajú svoje vlastné hádanky na danú tému, čo podporuje aj ich kreatívne myslenie.

Pracovný zošit prináša aktivity v podobe obľúbeného kreslenia už pre najmenších školákov. Aktivite predchádza pozorovanie v reálnej prírode alebo na školskom dvore.

Preukaz dážďovky

4. NÁKRES

Nakresli a opíš telo dážďovky.

Žiaci sa zoznamujú s realitou vo svojom blízkom okolí a následne kreslia, čo podporuje rozvoj fantázie.

Každá kapitola obsahuje aktivitu Učíme sa vonku – v prírode alebo na školskom dvore, v okolí ich bydliska, školy.

Objavovanie okolia v sebe zahŕňa pohyb, čiže aj zdravý životný štýl. Zdravému životnému štýlu je venovaných aj pár kapitol v tomto pracovnom zošite.

Učíme sa vonku – Hotel pre jašterice

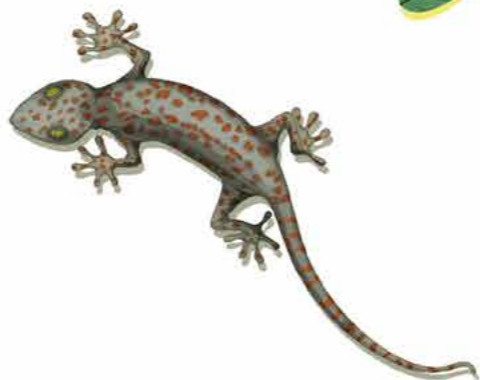
Materiál/pomôcky: kamene rôznych veľkostí a tvarov

- Nájdite na školskom dvore vhodné miesto, ktoré bude pokojné, suché a slnečné.
- Z kameňov vytvorte nejaký tvar – jaštericu, slnko, špirálu z rôzne sfarbených kameňov a pod.
- Dbajte na to, aby boli kamene poukladané vo viacerých vrstvách, aby mala jašterica kadiaľ chodiť, prípadne kam sa schovať.
- Hotel pre jašterice vám umožní pozorovať jašterice a aj skrásli váš školský dvor.
- Vráťte sa k hotelu pre jašterice v jarňoch a letných mesiacoch a pozorujte, či má váš hotel obyvateľa. Ak ste v ňom našli jaštericu, pozorujte ju a do tabuľky zapíšte údaje o nej.

Druh jašterice		
Dátum pozorovania		
Farba		
Správanie (Je plachá? Hýbe sa? Sleduje okolie? Schováva sa? Videl/-a si ju niečo žrať?)		
Zvlieka kožu?	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE
Má odlomený chvost?	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

- O jaštericiach vieme, že zvliekajú kožu po častiach. Skúste pohladať časti zvlieknutej kože jašterice.
- Pri skúmaní hotela možno nájdete aj odlomený chvost jašterice. Porozprávajte a o tejto schopnosti jašteríc, ktorú voláme regenerácia.

30

9. OCHRANA RASTLÍN

„Kto prírodu naozaj miluje, nachádza všade krásu.“

Vincent van Gogh

Pracovný zošit zahŕňa bádateľské aktivity, postavené na pozorovaní prírody, skúmanie živočíchov i rastlín.

Bádateľská aktivita: Kyslý dážď a rastliny

Materiál/pomôcky: dve rastliny zasadené v kvetináči, dve nádoby na polievanie, voda, ocot

Na pokusy sú zvolené bežne dostupné pomôcky.

si text:

vzniká, keď ľudia znečisťujú vzduch. Priemysel, elektrárne a autá škodlivé plyny, ktoré sa vo vzduchu zmiešajú s vodou a vytvoria škodlivé kyseliny.

Tieto škodlivé látky sa môžu vetrom preniesť aj veľmi ďaleko. Kyslý dážď môže vzniknúť na jednom mieste, ale spadnúť úplne inde.

Hoci sa nazýva „dážď“, môže

Na základe bádania si deti položia výskumnú otázku, po nej nasleduje zápis, zakreslenie bádania, vyjadrenie vlastnej hypotézy a skúsenosti a závery bádania.

VÝSKUMNÁ OTÁZKA

Zapíšte si otázku, ktorá vás najviac zaujíma.

Napríklad: *Ako môže kyslý dážď ovplyvňovať život rastlín? Ako sa môže zmeniť rastlina, ak ju budeme polievať vodou, ktorá predstavuje kyslý dážď?*

36

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť

Autorka:
PaedDr. Jana Krížová, PhD.

Predmet:
Človek a spoločnosť

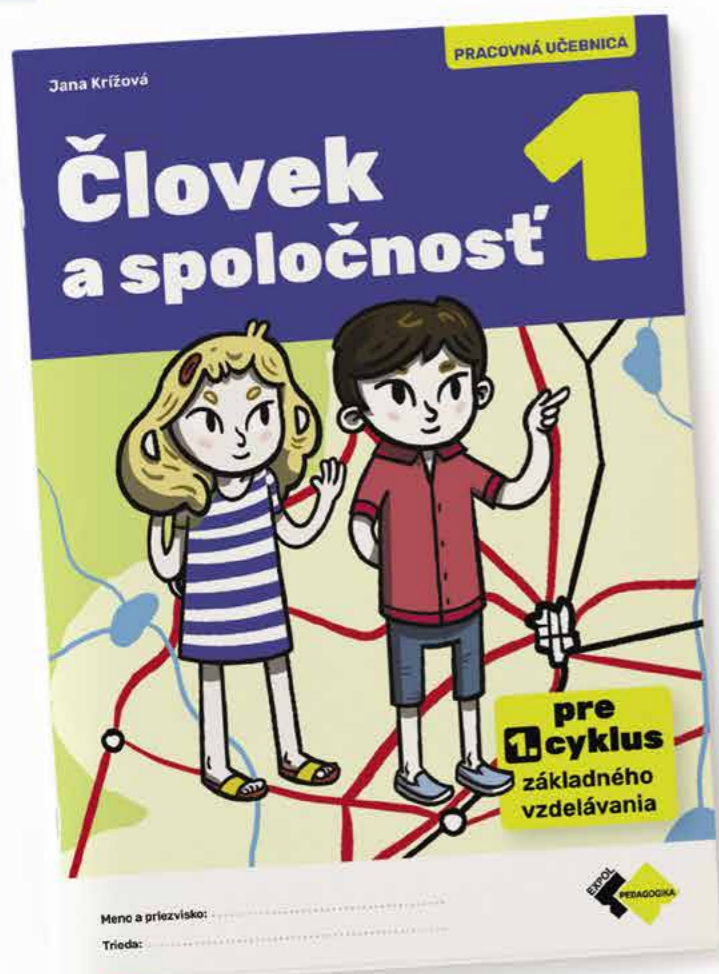

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 1

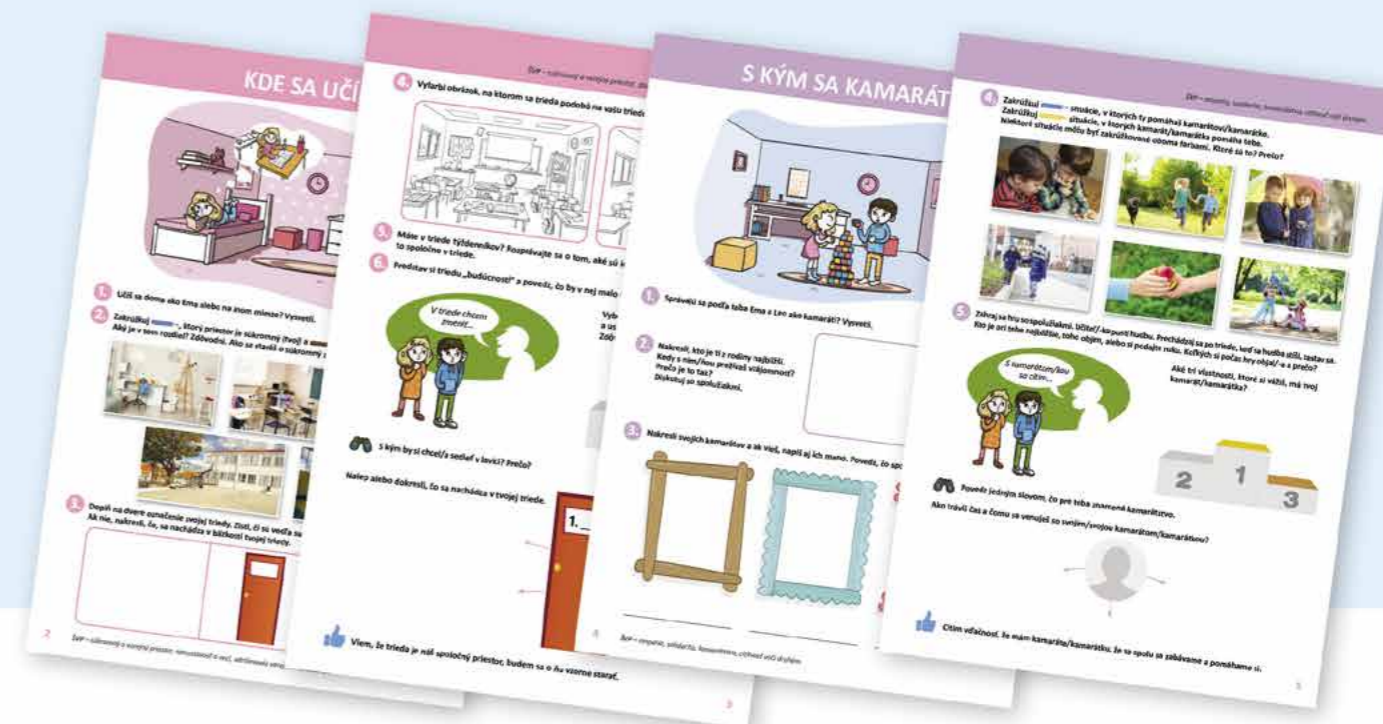
Pracovná učebnica Človek a spoločnosť 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

- Konceptia pracovnej učebnice Človek a spoločnosť 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania vychádza z nového kurikula a **obsahuje učivo z geografického, dejepisného, občianskeho a eticko-osobnostného komponentu.**
- Témy sú zamerané na spoznávanie vzťahov v rodine, v triede, na osvojovanie pravidiel spolunažívania, základných časových intervalov a orientácie v priestore.
- Sprievodcami učebnicou sú deti Ema a Leo.
- Pracovná učebnica svojim obsahom spĺňa požiadavky na moderné vzdelávanie definované reformou.
- Pracovná učebnica je súčasťou pripravovanej edície **Človek a spoločnosť pre prvý cyklus základného vzdelávania.**

Pracovná učebnica ▼

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 1 A4 64 strán

Vyberáme z obsahu:

- Ja a starostlivosť o telo
- Ako sa o seba starám?
- Čo si obliekam?
- Ja v našej triede a moje správanie
- Kde sa učím?
- Ako sa správam v triede?
- Ako si vážim veci v triede?
- S kým sa v triede kamarátim?
- Ako sa rozprávam so spolužiakmi?
- Ako sa rozprávam s učiteľmi?
- Ja o sebe
- Kto som?
- Čo cítim?
- Kam patríam?
- Viem sa slušne správať?
- Viem sa správať zdvorilo?
- Súhlasím či nesúhlasím?
- Koho obdivujem?
- Komu vyjadrujem vďačnosť?
- Komu pomáham?
- Ja a čas
- Dávno, dnes, či v budúcnosti?
- Ako plynú dni v týždni?
- Aký mám dnes plán?
- Ako meriam čas?
- Čo spolu slávime?
- Ja v prírode/krajine
- Ako je to u nás doma?
- Ako sa dostanem z domu do školy?
- Ako to vyzerá v mojom okolí?
- V čom je rozdiel?
- Čo nájdeme v našej obci?
- Ako vplýva počasie na mňa?
- Ako vplýva počasie na prírodu?
- Ja a sviatky
- Ako slávim Vianoce
- Ako slávim Veľkú noc
- Opakovanie

Ešte pripravujeme

pre 1. cyklus základného vzdelávania:

- Pracovná učebnica Človek a spoločnosť 2
- Pracovná učebnica Človek a spoločnosť 3

pre 2. cyklus základného vzdelávania:

- Pracovný zošit a učebnica Človek a spoločnosť 4
- Pracovný zošit a učebnica Človek a spoločnosť 5

Názov témy

KDE SA UČÍM?

Východiskom každej témy je motivačný obrázok, ktorý vedie k spoločnej diskusii žiakov.

1. Učíš sa doma ako Ema alebo na inom mieste? Vysvetli.
2. Zakružkuj , ktorý priestor je súkromný (tvoj) a ktorý je verejný (spoločný). Aký je v tom rozdiel? Zdôvodni. Ako sa staráš o súkromný a ako o verejný priestor?

Témy sú zamerané na spoznávanie vzťahov v rodine, v triede, na osvojovanie pravidiel spolunažívania, základných časových intervalov a orientácie v priestore.

3. Doplň na dvere označenie svojej triedy. Zisti, či sú vedľa susedné triedy a označ ich. Ak nie, nakresli, čo, sa nachádza v blízkosti tvojej triedy.

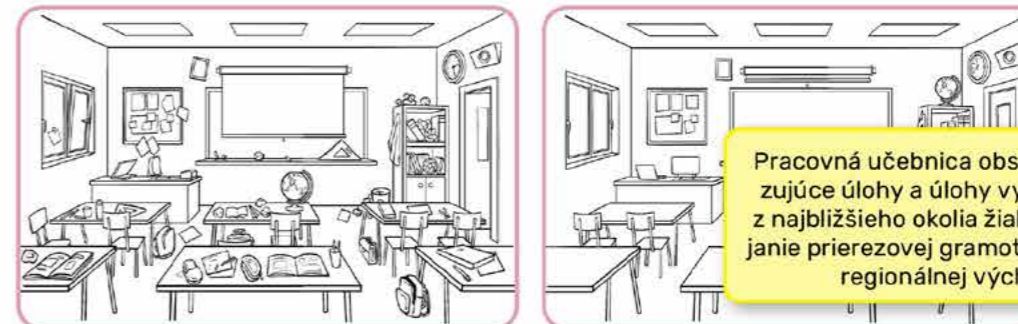

Vzdelávací štandard podľa ŠVP 2023. Tematické celky sú spracované v súlade s obsahovým štandardom jednotlivých komponentov vzdelávacej oblasti – občianskeho, eticko-osobnostného, dejepisného, geografického.

2. ŠVP – súkromný a verejný priestor, starostlivosť o veci, udržiavanie verejných priestorov.

ŠVP – súkromný a verejný priestor, starostlivosť o veci, udržiavanie verejných priestorov.

4. Vyfarbi obrázok, na ktorom sa trieda podobá na vašu triedu počas prestávky. Svoj výber zdôvodni.

Pracovná učebnica obsahuje aktívne úlohy a úlohy vychádzajúce z najbližšieho okolia žiakov na rozvíjanie prierezovej gramotnosti v rámci regionálnej výchovy.

5. Máte v triede týždenníkov? Rozprávajte sa o tom, aké sú ich povinnosti. O čo sa starajú? Ukážte si to spoločne v triede.
6. Predstav si triedu „budúcnosti“ a povedz, čo by v nej malo byť a čo nie. Diskutuj so spolužiakmi.

Spätná väzba na konci hodiny prostredníctvom sprievodných postavičiek Emy a Lea.

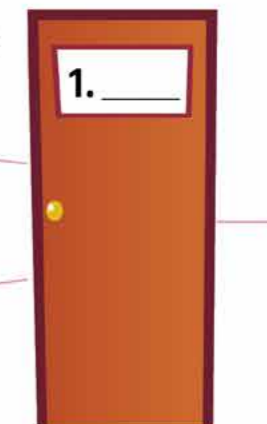
Vyber triedy, v ktorých sa v škole vzdelávaš, a usporiadaj ich na stupne víťazov. Zdôvodni svoj výber.

 S kým by si chcel/a sedieť v lavici? Prečo?

Nalep alebo dokresli, čo sa nachádza v tvojej triede.

Základy práce s pojmovými mapami.

Tvorba hodnotového rebríčka, práca s chybou, priradovanie hodnôt.

Čo už viem.

 Viem, že trieda je náš spoločný priestor, budem sa o ňu vzorne starať.

3

S KÝM SA KAMARÁTIM?

Pracovná učebnica má jasné a prehľadné členenie, je vizuálne pútavá.

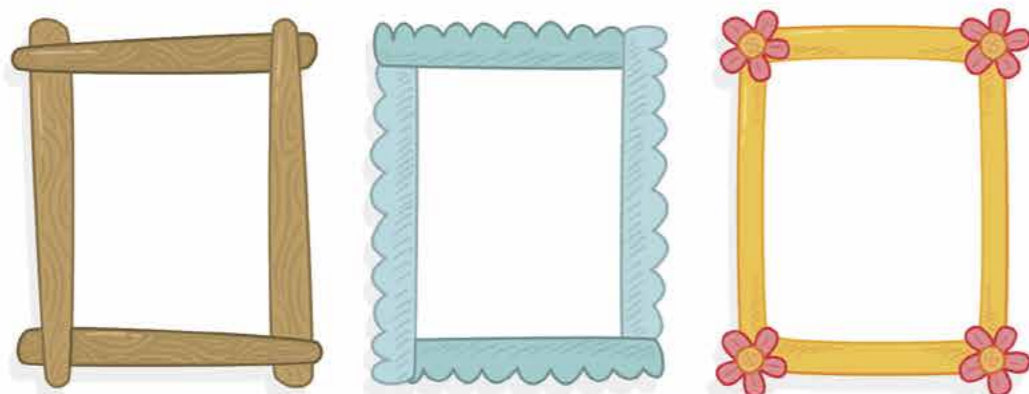

1. Správajú sa podľa teba Ema a Leo ako kamaráti? Vysvetli.

2. Nakresli, kto je ti z rodiny najbližší. Kedy s ním/ňou prežívaš vzájomnosť? Prečo je to tak? Diskutuj so spolužiakmi.

Cvičenia nabádajú žiakov k zisťovaniu a zaznamenávaniu rôznych údajov, skúmaniu či výrobe rôznych predmetov.

3. Nakresli svojich kamarátov a ak vieš, napíš aj ich meno. Povedz, čo spolu radi robíte.

Pracovná učebnica poskytuje priestor na vlastné vyjadrenie sa žiakov v podobe kreslenia.

Následne podporuje rozvíjanie komunikačných zručností žiakov prostredníctvom skupinovej práce.

šVP – empatia, solidarita, kamarátstvo, citlivosť voči druhým.

šVP – empatia, solidarita, kamarátstvo, citlivosť voči druhým.

4. Zakružkuj situácie, v ktorých ty pomáhaš kamarátovi/kamarátke. Zakružkuj situácie, v ktorých kamarát/kamarátka pomáha tebe. Niektoré situácie môžu byť zakružkované oboma farbami. Ktoré sú to? Prečo?

Pomocou cvičení zameraných na dopĺňanie, kreslenie, vyfarbovanie, spájanie a prácu s textom ďalej rozvíja poznatky a kompetencie žiaka.

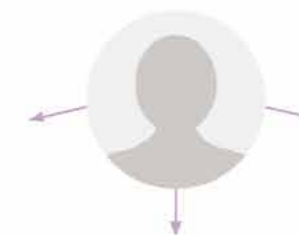
Učiteľ/-ka pustí hudbu. Prechádzaj sa po triede, keď sa hudba stíši, zastav sa. Toho, ktorého si najviac ľužiakmi. Učiteľ/-ka pustí hudbu. Prechádzaj sa po triede, keď sa hudba stíši, zastav sa. Toho, ktorého si najviac ľužiakmi. Učiteľ/-ka pustí hudbu. Prechádzaj sa po triede, keď sa hudba stíši, zastav sa. Toho, ktorého si najviac ľužiakmi.

Aké tri vlastnosti, ktoré si vážiš, má tvoj kamarát/kamarátka?

Povedz jedným slovom, čo pre teba znamená kamarátstvo.

Ako tráviš čas a čomu sa venuješ so svojim/svojou kamarátom/kamarátkou?

Cítim vďačnosť, že mám kamaráta/kamarátku, že sa spolu sa zabávame a pomáhame si.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť

Autorka:
PhDr. Eva Farkašová, CSc.

Predmet:
Etická výchova

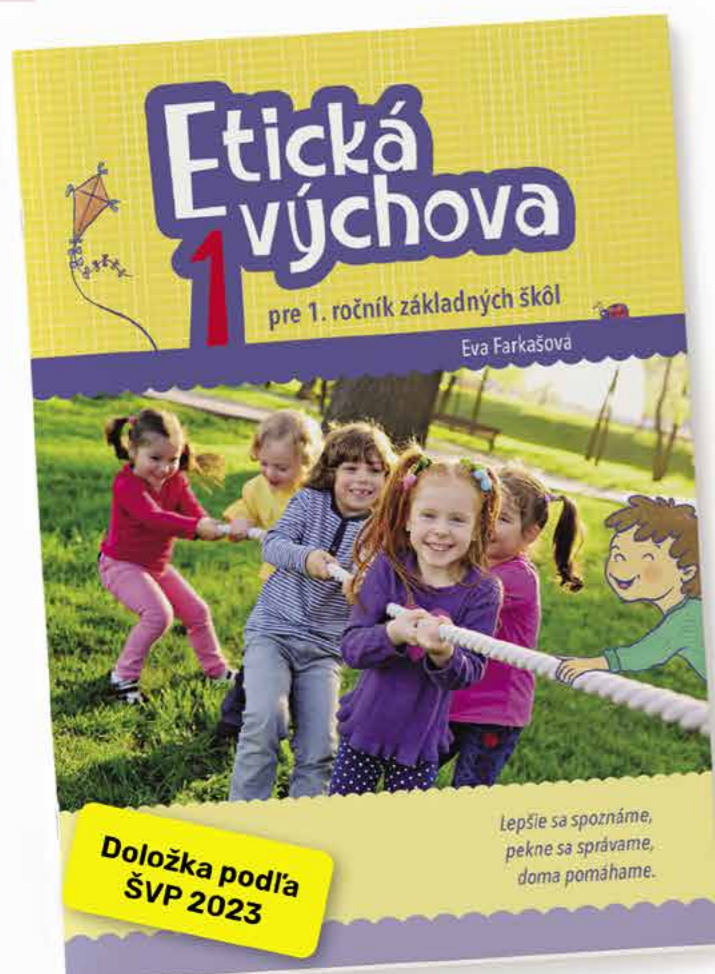

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

ETICKÁ VÝCHOVA 1

Pracovný zošit ako komplexný súbor aktivít v súlade so ŠVP 2023 – zaujímavý a účelný doplnok pre každého prváka na hodiny etickej výchovy

- ▶ Pracovný zošit je určený pre žiakov a učiteľov v prvom cykle základného vzdelávania ako doplnok na hodiny etickej výchovy.
- ▶ Zameriava sa na rôzne vzdelávacie oblasti: **medziludské vzťahy, prvky prosociálnosti, ľudská dôstojnosť, pozitívne hodnotenie a naša rodina.**
- ▶ Žiaci sa v ňom oboznamujú s vybranými oblasťami prostredníctvom atraktívnych aktivít prispôbených veku tých najmenších žiakov – ako **práca s príbehom, pohybové aktivity, kreslenie, dopĺňanie, vyfarbovanie, strihanie či lepenie.**
- ▶ Pracovný zošit vznikol v spolupráci s kvalitnými metodikmi a pedagógmi.
- ▶ Materiál výrazne pomôže pri dosahovaní obsahových a výkonových štandardov a výchovno-vzdelávacích cieľov etickej výchovy. Prináša aktivity prispôbené veku žiakov.

Ešte pripravujeme

pre 2. cyklus základného vzdelávania:

- ▶ Pracovný zošit Etická výchova 4
- ▶ Pracovný zošit Etická výchova 5

Pracovný zošit ▼

ETICKÁ VÝCHOVA 1

A4

32 strán

Vyberáme z obsahu:

- ▶ Predstav seba: To som ja!
- ▶ Priateľstvo: S kým sa kamarátim?
- ▶ Pochvala: Najsladšia mandarínka
- ▶ Pozdrav: Ako sa zdravíme?
- ▶ Vďačnosť, ospravedlnenie: Čarovné slová prosím, ďakujem, prepáč
- ▶ Pravidlo v skupine: Pravidlá v triede cez prestávku
- ▶ Pravidlo v skupine: Pravidlá v triede počas hodiny
- ▶ Dodržiavanie pravidiel: Moje lepšie a horšie JA
- ▶ Úcta: Čo sa mi páči na iných?
- ▶ Vďačnosť: Darček k narodeninám
- ▶ Vďačnosť: Vianočný stromček
- ▶ Dodržiavanie pravidiel: Čo by sme nemali robiť?
- ▶ Rešpekt: Reťaz sily a dobra
- ▶ Spolupráca: S čím sa radi hráme?
- ▶ Spolupráca: Čo spolu robíme?
- ▶ Úcta: Mám rád zvieratká
- ▶ Úcta: Príroda a ja
- ▶ Medziludské vzťahy: Ako sa správam k starším?
- ▶ Moja hodnota: Moje zdravie
- ▶ Sebaovládanie: Telefón
- ▶ Sebaovládanie: Moje domáce zvieratko
- ▶ Pozitívne hodnotenie: Pochvala a odmena
- ▶ Vlastnosti iných: Chcem byť ako ty!
- ▶ Pozitívne vlastnosti: My a kamaráti
- ▶ Ja: Moje narodeniny
- ▶ Rodina: Moja rodina
- ▶ Povinnosti: Ako doma pomáham?
- ▶ Pravidlá: Pravidlá v rodine
- ▶ Pomoc v rodine: Starostlivosť rodičov

ETICKÁ VÝCHOVA 1

Názov témy

4 Ako sa zdravíme?

Zahrajte sa na pozdravy a oslovenia! Vyber si z obrázkov, koho budeš predstavovať. Obrázky vystrihni.

Zadania úloh sú doplnené piktogramom s pomôckami k danej úlohe. Emotikom slúži na vyjadrenie aktuálnej nálady na začiatku hodiny. Žiaci ho môžu/nemusia dokresliť.

Úlohy prispievajú k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov.

Témy svojím obsahom vedú ku kultivovaniu charakteru, morálnych a duchovných kvalít s presahom do bežného života žiakov mimo školy.

Odteraz budem dospelých aj deti zdravieť a oslovovať podľa pravidiel.

POSTOJE A SPŔSOBILOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH 5

Sebahodnotenie a vyjadrovanie emócií na konci vyučovacej hodiny.

Ukážka spracovania pracovného zošita

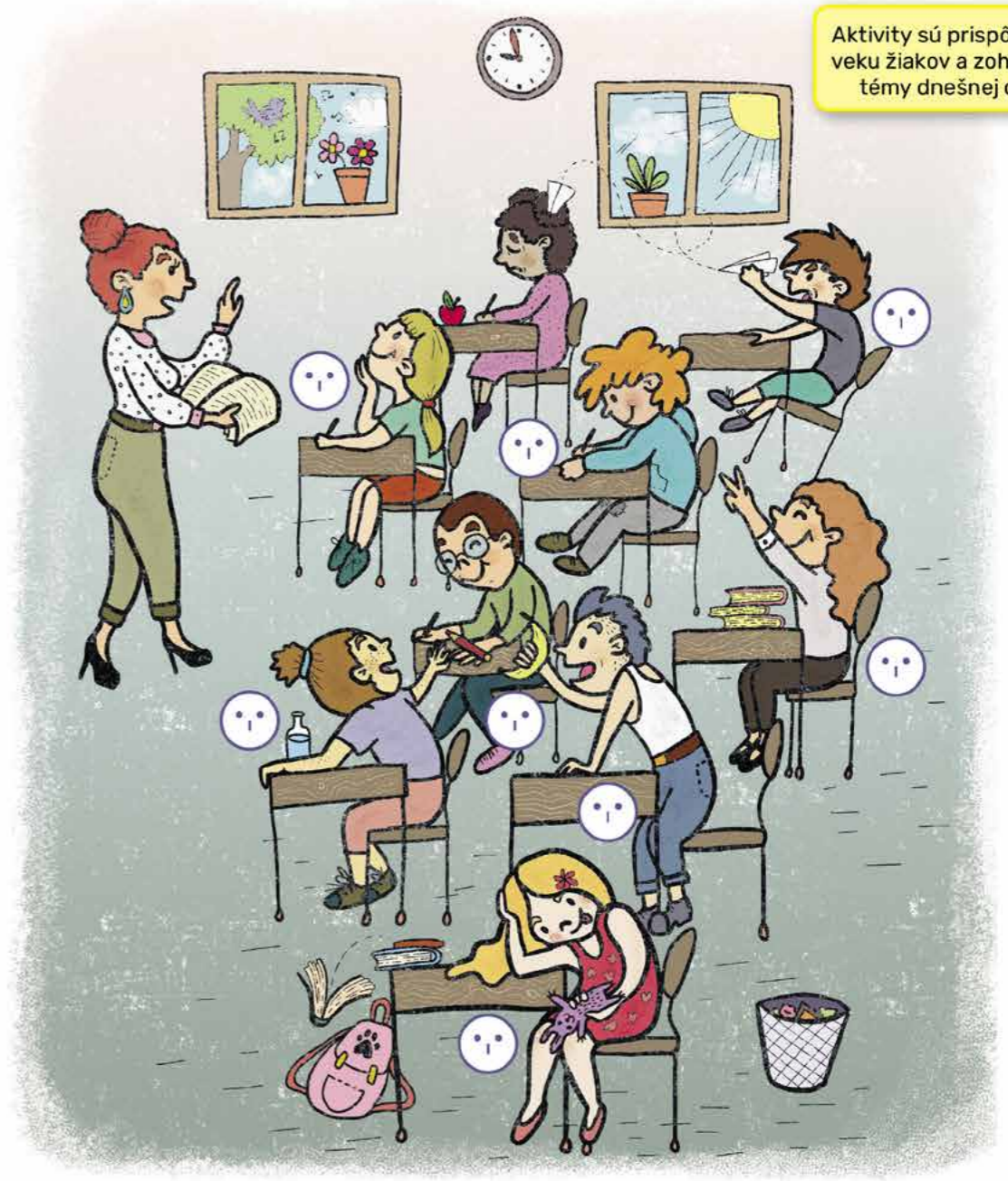

7 Ako sa správame počas hodiny?

Pozri si obrázok triedy cez hodinu. V krúžkoch dokresli veselú alebo smutnú tváričku podľa toho, či je správne alebo nesprávne, čo žiaci robia.

Aktivita sú prispôsobené veku žiakov a zohľadňujú témy dnešnej doby.

Pokúsim sa dodržať aj pravidlá, ktoré sú pre mňa náročné. Každý večer si poviem, ktoré pravidlo som dodržal/-a.

POSTOJE A SPŔSOBILOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH 9

ETICKÁ VÝCHOVA 1

9 Čo sa mi páči na iných?

Porozmýšľaj, ako sa osoby v tvojom okolí najčastejšie správajú. Spoj ich s výrazom, ktorý k nim patrí.

Pracovný zošit prináša aktivity na individuálnu, ale aj skupinovú prácu žiakov.

USMIEVAVÁ	MAMA	OTEC	USMIEVAVÝ
VESELÁ	BABIČKA	DEDKO	VESELÝ
BOJAZLIVÁ	SESTRA	BRAT	BOJAZLIVÝ
PREKVAPENÁ	KAMARÁTKA	KAMARÁT	PREKVAPENÝ
PRÍSNA	KAMARÁTKA	KAMARÁT	PRÍSNY
NAHNEVANÁ	UČITEĽKA	UČITEĽ	NAHNEVANÝ
SMUTNÁ			

Všetky aktivity v pracovnom zošite smerujú k tomu, aby sa žiaci naučili navzájom chápať jeden druhého, svoje silné a slabé stránky a vedeli tolerovať druhých.

Pokúsím sa v týchto dňoch doma potešiť napr. mamičku/inú osobu (koho?).

PRVKY PROSOCIÁLNEHO SPRÁVANIA 11

Ukážka spracovania pracovného zošita

17 Neznečisťujeme prírodu

Roztried' odpadky do správnych kontajnerov. Čiaru nakresli rovnakou farbou, ako je farba kontajneru.

Pracovný zošit obsahuje množstvo cvičení rôzneho druhu.

Hranie scének, práca s ilustráciami, hádanky aj vtipy a tajničky, vyfarbovanie, strihanie, lepenie.

KOMUNÁLNY ODPAD		
PAPIER		
BIO ODPAD		
PLASTY		
SKLO		

Budem správne triediť odpadky.

20 PRVKY PROSOCIÁLNEHO SPRÁVANIA

K pracovnému zošitu majú učitelia k dispozícii **METODICKÚ PRÍRUČKU** na stiahnutie celkom **ZADARMO**

- ▶ prehľadne a prakticky spracovaná,
- ▶ obsahuje námety na organizáciu vyučovacej hodiny, odporúčania a pokyny, ako začleniť pracovné listy a aktivity do hodín a ako s nimi pracovať,
- ▶ prináša zaradenie k výkonovým a obsahovým štandardom, výchovno-vzdelávacie ciele, motivácie k daným aktivitám, otázky, hry, doplnkové aktivity, hodnotovú reflexiu, domáce úlohy, rôzne odporúčania a zaradenie jednotlivých tém do TVVP.

KNIŽNICA ZADARMO

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra

Autorka:
Mgr. Adriana Gombarčíková

Predmet:
Výtvarná výchova

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1

Pracovná učebnica Výtvarná výchova 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

akcia 10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus **zadarmo.**

- ▶ Témy v pracovnej učebnici sú zamerané na **rozvíjanie umeleckej gramotnosti a prierezových gramotností – vizuálnej, čitateľskej, sociálnej a emocionálnej.**
- ▶ Vzdelávací obsah je členený do tematických celkov podľa ročných období, sprievodnou postavičkou je Tvorilka, ktorá jazykom blízky žiakom prvého ročníka vysvetľuje vyjadrovacie prostriedky a pomáha rozvíjať ich vlastnú fantáziu.
- ▶ Pracovná učebnica obsahuje množstvo aktivít a komplexne spracovaných námetov pre učiteľov na vyučovanie výtvarnej výchovy, spĺňa požiadavky platných pedagogických dokumentov.
- ▶ Pracovná učebnica je súčasťou pripravovanej edície **Výtvarná výchova pre prvý cyklus základného vzdelávania.**

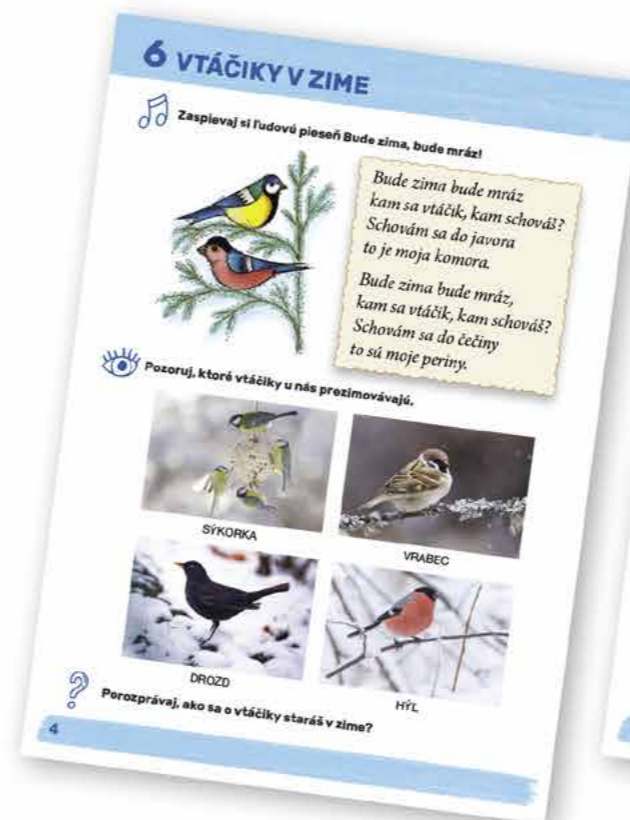
Pracovná učebnica ▼

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 A4 64 strán

Vyberáme z obsahu:

- ▶ ÚVOD
- ▶ JAR
- ▶ JESEŇ
- ▶ LETO
- ▶ ZIMA
- ▶ VESELÉ KONCOROČNÉ VYHODNOTENIE

Súbory zadarmo
Pri objednávke 15 a viac súborov učebníc **Balík pre prvákov** získava učiteľ 1 súbor **zadarmo.**

Názov témy

1 O TVORENÍ A TVORILKE

Motivačná báseň uvádza každú tému.

Tvorilka je malá guľôčka, ktorá ti pomôže vymýšľať nové, fantastické veci, ktoré ešte nikto nevidel. Na hodinách výtvarnej výchovy s ňou budeš kresliť, maľovať, strihať, lepiť, skladať, modelovať a stavať. Stačí si všímať svet okolo seba a určite budeš mať veľa nápadov.

*Tvorilka ti ukáže,
čo ručička dokáže.
kresliť, strihať, maľovať,
s farbami sa zabávať.*

Nájdí a vyfarbi predmety, ktoré budeš potrebovať na hodinách výtvarnej výchovy.

Tvorilka – sprievodná postavica, ktorá sprevádza žiakov a učí ich prostredníctvom vizuálneho jazyka vyjadrovať myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity.

2

? **Pomenuj pomôcky, ktoré budeš potrebovať na hodinách výtvarnej výchovy.**

FARBIČKY

FIXKY

VOSKOVÉ PASTELY

CERUZKA

VODOVÉ FARBY

ŠTETCE

LEPIDLO

NOŽNICE

VÝKRESY

FAREBNÝ PAPIER

FAREBNÁ PLASTELÍNA

TUŠ

POHÁRIK

V pracovnej učebnici nájdú žiaci návody na aktivity s presným popisom.

MÁM NÁPADI!

Vytvor si obal na výkresy. Ako na to?

- Výkres prelož na polovicu a vznikne ti obal.
- Na prednú stranu nalep alebo narysuj menovku, napiš na ňu svoje meno a triedu.
- Obal si môžeš vyzdobiť vlastnou ilustráciou voskovými pastelami, fixkami a pastelkami.

Pomôcky: Výkres A2, voskové pastelky, fixky, pastelky. Štítok na meno môže vyučujúca/-ci pripraviť vopred a žiaci si ho nalepiť na obal.

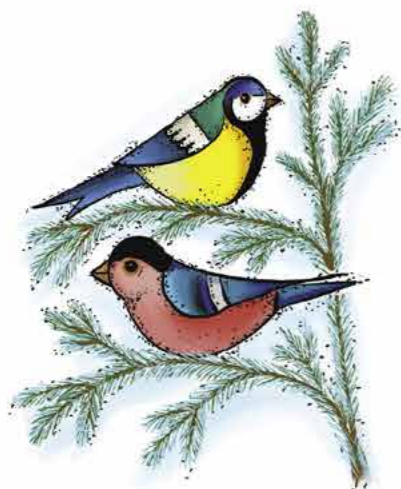
3

6 VTÁČIKY V ZIME

Zaspievaj si ľudovú pieseň *Bude zima, bude mráz!*

*Bude zima bude mráz
kam sa vtáčik, kam schováš?
Schovám sa do javora
to je moja komora.*

*Bude zima bude mráz,
kam sa vtáčik, kam schováš?
Schovám sa do čečiny
to sú moje periny.*

Pozoruj, ktoré vtáčiky u nás prezimovávajú.

V pracovnej učebnici výtvarnej výchovy nájdu žiaci a učitelia aj medzipredmetové prepojenia. Tu napríklad s prírodovedou/ prvoukou (človek a príroda 1) alebo hudobnou výchovou.

SÝKORKA

VRABEC

DROZD

HÝL

Porozprávaj, ako sa o vtáčiky staráš v zime?

Nájdí v bludisku cestičku, ktorou sa vtáčik dostane ku krmidlu.

Tvorilka vysvetľuje výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy.

Každá farba má svoje odtiene – tóny. Tmavá farba sa dá zosvetliť bielou farbou. Získame tak tóny jednej farby. Napríklad: tmavomodrú, svetlomodrú, belasú...

Tvorilka vytýči výtvarný problém.

Vyskúšaj si tvoriť tóny jednej farby primiešavaním bielej tempery.

Výtvarná aktivita zameraná na uplatnenie nových poznatkov a na rozvoj tvorivosti.

MÁM NÁPAD!

Vytvor obrázok vtáčikov v zime. Ako na to?

- Na výkres rozfúkaj tuš. Odporúčam na fúkanie slamku.
- Plôšky, ktoré vznikli maľuj odtieňmi studených farieb tak, aby medzi farbou a tušom ostala biela medzera – dojem snehu.
- Kým výkres uschne, na kancelársky papier nakresli tušom a pastelkami vtáčiky.
- Vystrihnuté vtáčiky nalep na výkres – na konáriky.

Pomôcky: Výkres A3, temperové farby, kancelársky papier, nožnice, lep, tuš, perko, pastelky.

Zoznam pomôcok na aktivitu MÁM NÁPAD!

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra

Autorky:
PaedDr. Jana Hudáková, PhD.
PaedDr. Lenka Kaščáková, PhD.

Predmet:
Hudobná výchova

Určené pre:
Prvý cyklus, 1. ročník základnej školy

HUDOBNÁ VÝCHOVA 1

Pracovná učebnica Hudobná výchova 1 pre prvý cyklus základného vzdelávania vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023

- ▶ Pracovná učebnica Hudobná výchova 1 s podtitulom **Kráľovná hudby a Kráľ času** je určená pre deti prvého ročníka základnej školy.
- ▶ Je vytvorená podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023.
- ▶ Pomocou príbehu o kráľovnej Hudbinke a kráľovi Časoslavovi **žiaci objavujú svet melódie, rytmu a hudobných znakov.**
- ▶ Pracovná učebnica Hudobná výchova – Kráľovná hudby a Kráľ času je veľmi prínosná pre prvákov, pretože ich zábavnou a hravou formou učí základom hudby a rytmu, pričom zároveň rozvíja ich tvorivosť, sluch, motoriku aj schopnosť pracovať v skupine. Je to skvelý prvý krok k tomu, aby si deti hudbu zamilovali a vnímali ju ako prirodzenú súčasť svojho sveta.
- ▶ Pracovná učebnica ponúka **inovatívny a hravý prístup k hudobnej výchove, ktorý deti motivuje učiť sa cez príbehy, pohyb a kreatívne aktivity.**
- ▶ Pomáha učiteľom ľahšie a zábavnejšie naplňať požiadavky nového ŠVP a poskytuje praktické úlohy na rozvoj hudobného sluchu, rytmu a spevu.
- ▶ Navyše, podporuje spoluprácu detí, ich emocionálnu inteligenciu a prirodzené vnímanie hudby, čím sa stáva skvelým nástrojom na moderné vzdelávanie.

Pracovná učebnica ▼

HUDOBNÁ VÝCHOVA 1

A4

64 strán

Hlavné benefity pracovnej učebnice:

1. Zábavná a pútavá forma učenia
2. Rozvoj hudobných schopností
3. Zpracovanie 5 komponentov vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobnej výchovy:
  - a) **spev piesní, práca s hlasom, ozvučovanie príbehov a javov,...**
  - b) **hra na hudobnom nástroji** – hra na Orffove nástroje (rytmické – bicie, aj melodické – zvonkohry, xylofóny, zvončeky), klavír, experimentovanie so zvukom,
  - c) **počúvanie hudby** – aktívne uvedomené počúvanie,
  - d) **hudobno-pohybové vyjadrenie rytmu:** hra na tele, tanečné vyjadrenie, pohybové vyjadrenie hudby...
  - e) **hudobno-dramatické vyjadrenie hudby,** pantomimické prejavy...
4. Prepojenie hudby s pohybom a emóciami
5. Kreativita a vlastná tvorba
6. Podpora spolupráce a tímovej práce
7. Základy pre ďalšie hudobné vzdelávanie

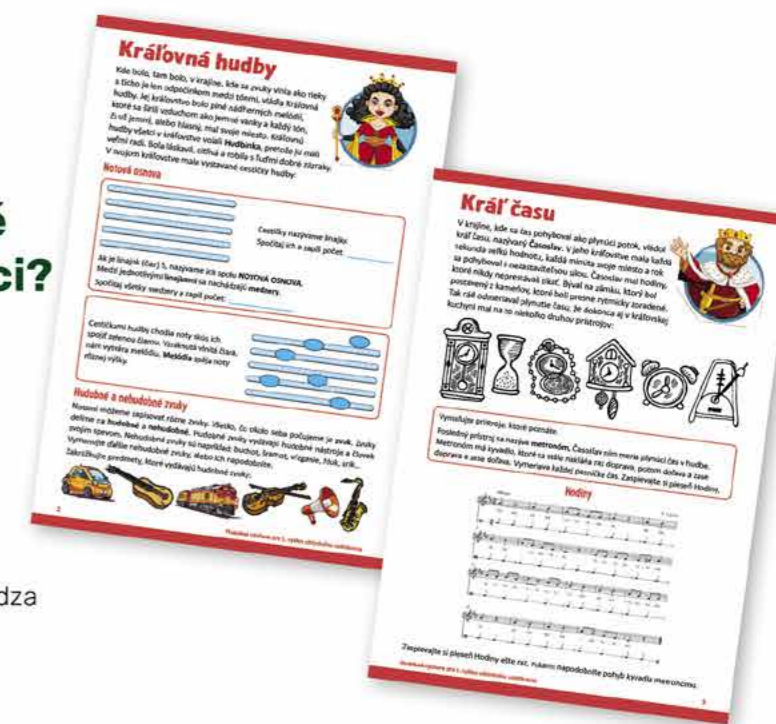
Čomu sa venujú praktické úlohy v pracovnej učebnici?

- ▶ Vyfarbovanie notových osnov a hudobných symbolov
- ▶ Napodobňovanie zvukov rôznych nástrojov a predmetov
- ▶ Tvorba jednoduchých hudobných skladieb pomocou známych nôt
- ▶ Pohybové aktivity – tleskanie, dupanie, chôdza do rytmu hudby
- ▶ Zahraj si svoje meno na zvonkohre.
- ▶ Vytváranie rytmického sprievodu k piesňam ... a mnoho iného.

Súbory zadarmo
Pri objednávke 15 a viac súborov učebníc **Balík pre prvákov** získa učiteľ 1 súbor **zadarmo.**

Čo sa deti naučia?

- ▶ Základy hudobnej teórie – notová osnova, husľový kľúč, nota G, E, C, D, F, H
- ▶ Hudobné rytmy a takty – štvrtkové, osminové a polové noty, taktové čiary
- ▶ Hudobné zvuky vs. nehudobné zvuky – zvuky prírody, nástrojov a predmetov
- ▶ Práca s hudobnými nástrojmi – hra na Orffove nástroje (bubon, triangel, zvončeky)
- ▶ Pohybové aktivity s hudbou – tleskanie rytmov, napodobňovanie metronómu, tanečné aktivity
- ▶ Hudobné symboly – pomlčky, opakovacie znamienka, dynamika (crescendo, decrescendo)
- ▶ Počúvanie a vnímanie hudby – Vivaldiho Jar, Smetanov Pochod komediantov, balet Luskáčik
- ▶ Spievanie a rytmizácia piesní – školské pesničky, ľudové piesne (Keď som ja slúžil, Tetka Zima)
- ▶ Tvorba vlastných rytmov a melódií – rytmické hry, zvieracie zvuky, hudobné hádanky

Ešte pripravujeme

pre 1. cyklus základného vzdelávania:

- ▶ Pracovná učebnica Hudobná výchova 2
- ▶ Pracovná učebnica Hudobná výchova 3

Hlavnými postavami pracovnej učebnice sú postavičky Kráľovná hudby a Kráľ času.

Kráľovná hudby

Kde bolo, tam bolo, v krajine, kde sa zvuky vlnia ako rieky a ticho je len odpočinkom medzi tónmi, vládla Kráľovná hudby. Jej kráľovstvo bolo plné nádherných melódií, ktoré sa šírili vzduchom ako jemné vánky a každý tón, či už jemný, alebo hlasný, mal svoje miesto. Kráľovnú hudby všetci v kráľovstve volali **Hudbinka**, pretože ju mali veľmi radi. Bola láskavá, citlivá a robila s ľuďmi dobré z... V svojom kráľovstve mala vystavané cestičky hudby:

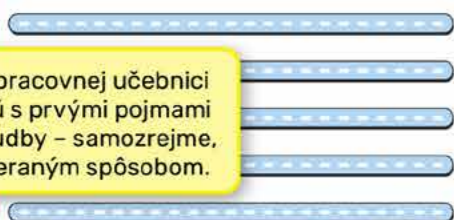

Pomocou príbehu o kráľovnej Hudbinke a kráľovi Časoslavovi deti objavujú svet melódie, rytmu a hudobných znakov.

Rozprávkovým príbehom sa začína každá kapitola pracovnej učebnice. Jej dej sa postupne rozvíja.

Notová osnova

Žiaci sa v pracovnej učebnici zoznamujú s prvými pojmami zo sveta hudby – samozrejme, veku primeraným spôsobom.

Cestičky nazývame linajky.

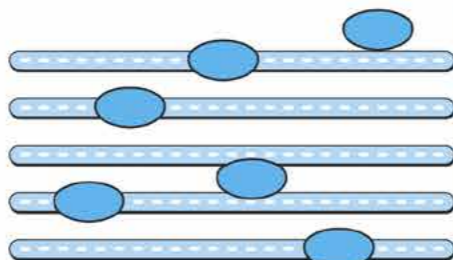
Spočítaj ich a zapíš počet: _____

Ak je linajok (čiar) 5, nazývame ich spolu **NOTOVÁ OSNOVA**.

Medzi jednotlivými **linajkami** sa nachádzajú **medzery**.

Spočítaj všetky medzery a zapíš počet: _____

Cestičkami hudby chodia noty skús ich spojiť zelenou čiarou. Vzniknutá vlnitá čiara,

u. **Melódia** spája noty

Pracovná učebnica prináša množstvo hravých úloh, ale aj pohybových aktivít, ktoré udržiavajú pozornosť detí.

Hudobné a nehudobné zvuky

Notami môžeme zapisovať rôzne zvuky. Všetko, čo okolo seba počujeme je **zvuk**. Zvuky delíme na **hudobné** a **nehudobné**. Hudobné zvuky vydávajú hudobné nástroje a človek svojím spevom. Nehudobné zvuky sú napríklad: buchot, šramot, vŕzganie, hluk, krik...

Vymenujte ďalšie nehudobné zvuky, alebo ich napodobnite.

Zakružkujte predmety, ktoré vydávajú hudobné zvuky:

Kráľ času

V krajine, kde sa čas pohyboval ako plynúci potok, vládol kráľ času, nazývaný **Časoslav**. V jeho kráľovstve mala každá sekunda veľkú hodnotu, každá minúta svoje miesto a rok sa pohyboval s nezastaviteľnou silou. Časoslav mal hodiny, ktoré nikdy neprestávali tikať. Býval na zámku, ktorý bol postavený z kameňov, ktoré boli presne rytmicky zoradené. Tak rád odmeriaval plynutie času, že dokonca aj v kráľovskej kuchyni mal na to niekoľko druhov prístrojov:

Pracovná učebnica ponúka inovatívny a hravý prístup k hudobnej výchove, ktorý deti motivuje učiť sa cez kreatívne aktivity.

Vymaľujte prístroje, ktoré poznáte.

Posledný prístroj sa nazýva **metronóm**, Časoslav ním meria plynúci čas v hudbe. Metronóm má kyvadlo, ktoré sa stále nakláňa raz doprava, potom doľava a zase doprava a zase doľava. Vymeriava každej pesničke čas. Zaspievajte si pieseň Hodiny.

Hodiny

Aktivity ako napodobňovanie metronómu, chôdza do rytmu a tanečné hry rozvíjajú rytmus a motoriku.

Zaspievajte si pieseň Hodiny ešte raz, rukami napodobnite pohyb kyvadla metronómu.

Spoločné kráľovstvo

Jedného dňa ráno sa na stavenisku zjavila víla, ktorá už nemohla ďalej počúvať nehudobné zvuky zo stavby. Vytiahla svoju kúzelnú paličku, zamávala ňou nad stavbou a jedným čarovným zaklínadlom zámok pričarovala. Každý

Deti si samy vytvárajú rytmické vzory – tleskajú, plieskajú, dupú do rytmu, napodobňujú zvieracie zvuky.

le mal, a začal tkať múry zámku zo melódií.

AB - RA   DA - BRA - KA   ČÁ - RY   MÁ - RY,

ZÁ - MOK NECH - SA NÁM   UŽ VY - ČA - RÍ.

Víla a vrana

Text: Z. Kakalejčíková 11 r.
Hudba: A. Marušinová 9 r., Mgr. J. Vereb

1. Je-dna ví-la ma-lá s pa-li-čkou sa hra-la od sko-ré-ho rá-na.
7. Pri-šla ku nej vra-na. Na-čo ti je pa-li-čka
11. veď si ta-ká ma-li-čká? Vy-zve-da-la vra-na od sko-ré-ho rá-na.

Deti sa prostredníctvom úloh prirodzene učia noty c1 - c2, dĺžky nôt, výrazové prostriedky hudby: základné dynamické značky, rozdelenie temp na rýchle, stredné a pomalé, melódia a rytmus.

náme silu v paličke. Keď sa hneváš na svet celý, palička ňa rozveselí, a už ležíš v tráve s kvetmi. líčke snila. Chcela robiť dobré činy, vyrobila si ju z hlíny. ale kúzlo sa nedarí. Ani o tom nevedela rozsypala sa jej celá. čkou sa hrala ...

Taktové čiary

Kráľ Časoslav prišiel k víle a počúval jej čarovné zaklínadlo. Chcel si ho zapamätať a takto si ho rytmicky zapísal. Požičal si od víly kúzelnú paličku a použil ju vo svojom zápise a nazval ju **taktové čiary**.

AB - RA   DA - BRA - KA   ČÁ - RY   MÁ - RY,

ZÁ - MOK NECH - SA NÁM   UŽ VY - ČA - RÍ.

úloha 1

Zakrúžkujte všetky taktové čiary v piesni Víla a vrana.

úloha 2

Pozorne sa zapozerajte na obrázok a nájdite notové osnovy.

Kráľovná si skrášila zámok notami a kľúčmi a preto do každej nájdenej notovej osnovy vpište husľový kľúč alebo notu g.

Kráľ si zasa ozdobil zámok svojimi časovými strojčekmi a ich súčiastkami.

Obrázok si vymaľujte

Deti sa učia, že hudba môže byť tichá (piano), hlasná (forte), rýchla, pomalá a že tóny môžu stúpať či klesať. Prostredníctvom počúvania skladieb (napr. Vivaldi - Jar, Smetanov Pochod komediantov) sa učia rozpoznávať náladu v hudbe.

Pomáha učiteľom ľahšie a zábavnejšie naplňať požiadavky nového ŠVP a poskytuje praktické úlohy na rozvoj hudobného sluchu, rytmu a spevu.

Vzdelávacia oblasť:
Zdravie a pohyb

Autorky:
Mgr. Linda Liliková
doc. PhDr. Eva Poliaková, CSc.

Predmet:
Vzťahová a sexuálna výchova

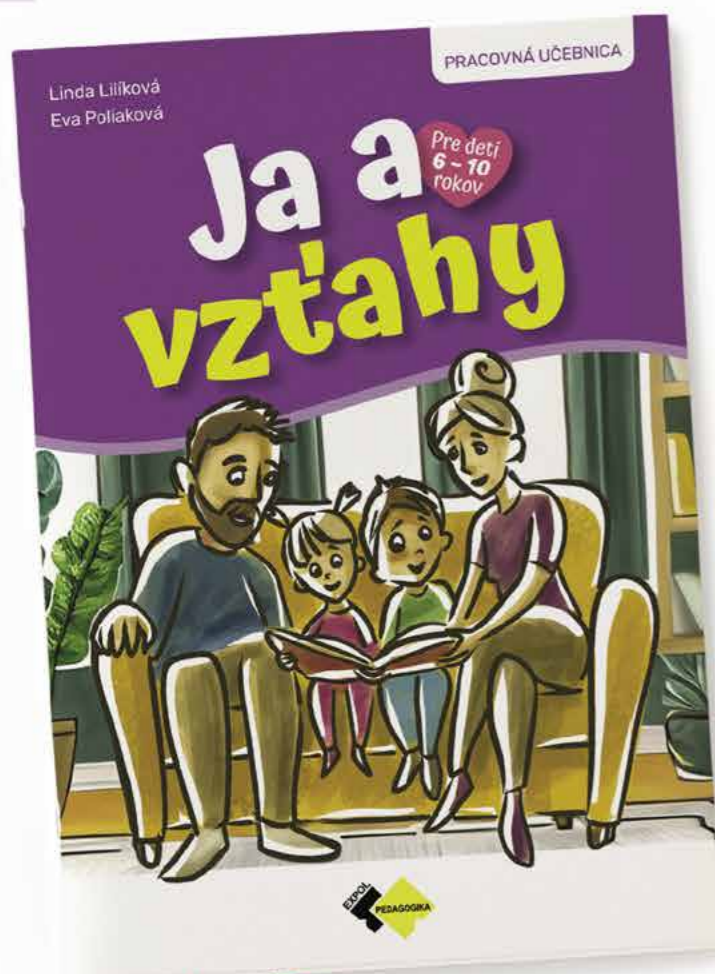

Určené pre:
Prvý cyklus základnej školy

JA A VZŤAHY

Pracovná učebnica vzťahovej výchovy pre žiakov vo veku od 6 do 10 rokov

- ▶ Obsahuje aktivity na zamyslenie, praktické príklady zo života žiakov, riešenia.
- ▶ **Učí danú vekovú skupinu zdravým a bezpečným vzťahom.**
- ▶ **Pomáha orientovať sa v prostredí internetu, nebezpečných hoaxov a nedôveryhodných zdrojov.**
- ▶ Obsahuje odborné informácie pre duševnú pohodu detí.
- ▶ **Zdôrazňuje rovnosť bez ohľadu na vek, farbu kože, vieru, sexuálnu orientáciu, bydlisko.**
- ▶ Slúži ako sprievodca pri rozhovoroch medzi rodičmi a ich deťmi v období zmien v puberte.
- ▶ Radí danej vekovej skupine, kam sa obrátiť v oblasti vzťahov, sexuality, intimity.

Pracovná učebnica ▼

JA A VZŤAHY

A4 64 strán

Medzipredmetové využitie:

1. Funkcie rodiny

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra
Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia
Ročník: tretí
Tematický celok: Čítanie s porozumením

2. Vzťah k sebe

Predmet: Etická výchova
Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty
Ročník: tretí a štvrtý
Tematický celok: Osobnostný rozvoj

3. Láska a jej prejavy

Predmet: Výtvarná výchova
Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra
Ročník: tretí a štvrtý
Tematický celok: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

4. Puberta – čo ma čaká

Predmet: Prírodoveda
Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda
Ročník: štvrtý
Tematický celok: Ľudské telo a jeho funkcie

Prečo treba hovoriť s deťmi o vzťahoch už na prvom stupni ZŠ?

Vzťahová a sexuálna výchova je dôležitým prvkom moderného vzdelávania. Mladí ľudia, a dokonca už aj deti, sú dnes obklopení množstvom informácií o vzťahoch, sexualite a sexuálnom správaní z rôznych zdrojov; **nie však vždy vedia správne vyhodnotiť ich obsah.**

Sociálna, osobná a zdravotná výchova je pre deti a mladých ľudí rovnako dôležitá ako ktorákoľvek iná oblasť školského vzdelávania, a len spolupráca školy s rodinou môže poskytnúť mladým dostatočne bezpečný priestor.

Zatiaľ čo rodičia sú primárnymi pedagógmi v tejto oblasti, školy zohrávajú kľúčovú úlohu. V ideálnom prípade budú rodičia a školy spolupracovať na poskytovaní komplexných informácií v oblasti vzťahovej a sexuálnej výchovy pre deti a mladých ľudí...

O čom je pracovná učebnica JA a VZŤAHY?

Pracovná učebnica JA A VZŤAHY otvorí mnohé témy, vzbudí mnohé otázky a jej hlavným cieľom je otvárať mysle tak, aby vzťahy rástli a zlepšovali.

Ako autorky v úvode píšú: „Príde čas, keď generácia dnešných detí bude zakladať vlastné rodiny, vytvárať bezpečný priestor pre novú generáciu. Zážitky, ktoré zažijú dnes, ovplyvnia ich budúcnosť. Ukážme im, že už vnútramaternicový vývin dieťaťa je dôležitý, podporujme u nich postoje, vďaka ktorým budú rešpektovať osobné hranice druhých, ale i tie svoje. Naučme ich, že s rozvahou, súcitom a sebadôverou sa dá zvládnuť všetko, pretože každý z nás má svoju hodnotu presne taký, aký je.“

Vyberáme z obsahu

- ▶ **Vzťahy**
Rodinné vzťahy, Kamarátske, priateľské a partnerské vzťahy, Vzťah k sebe
- ▶ **Násilie a bezpečie**
Hranice, Násilie, Kde hľadať pomoc a podporu
- ▶ **Zdravé vzťahy a duševná pohoda**
Láska a jej prejavy, Komunikácia, Rozhodovanie, Odpustenie, Duševná pohoda
- ▶ **Ľudské telo**
Rozmnožovanie, Moje telo, Každý sme iný, Hygiena, Puberta – čo ma čaká
- ▶ **Sexualita**
Sexuálna zvedavosť, Sex
- ▶ **Médiá**
Médiá a vzťahy, Rozprávka verzus realita, Dôveryhodné zdroje

J A A V Z Ť A H Y

Ukážka spracovania pracovnej učebnice

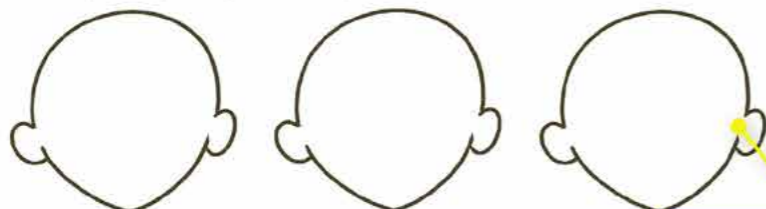
Prostredníctvom aktivít sa žiaci učia aj správnej komunikácii. Naučia sa, že správne komunikovať sa dá nielen slovami. Dôležité je vedieť rozpoznávať aj neverbálne prejavy komunikácie. Veku primeraným jazykom približuje typy komunikácie.

Násilie a bezpečie

Názov tematického celku

6-10 rokov Aktivita: Ako vtedy vyzerám

Ako sa môže na tvojom tele prejavíť, keď sa necítiš dobre? Keď sa veľmi hneváš, bojíš alebo si smutný/-á? Dokresli na tváre, ako vtedy môžeš vyzerieť, a porozprávaj, čo vtedy cítiš.

6-10 rokov Aktivita: Ako sa upokojiť

Je niečo, čo ti pomáha upokojiť tvoje telo? Pozri si obrázok, čo asi znamenajú. Vieš si predstaviť, že niečo z toho skúsiš?

Jednou z dôležitých zručností, ktorú si žiaci prostredníctvom pracovnej učebnice osvoja, je aj schopnosť vyjadrovať svoje emócie a kontrolovať ich.

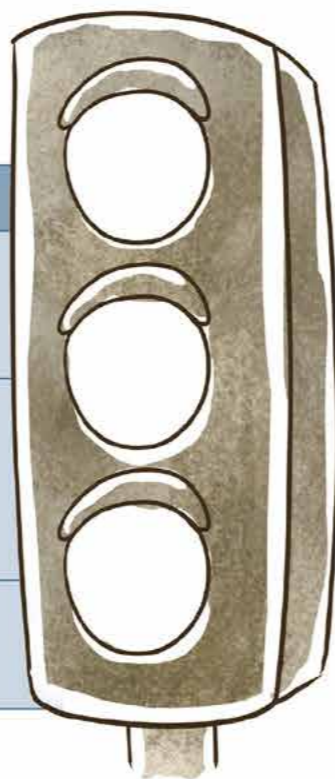
Pracovná učebnica prináša veku primerané aktivity. Pri jednotlivých činnostiach je vždy uvedený odporúčaný vek žiakov.

6-10 rokov Aktivita: Semafor

Ako môže fungovať semafor vo vzťahoch? Dopln do obrázka semafora konkrétnu situáciu. Tabuľka ti vysvetlí, ako na to.

	JA a moje emócie	Ja a ostatní
ČERVENÁ = STOP Príklad: Hádam sa so sestrou.	Zastav sa, keď robíš niečo, čím môžeš ublížiť. Keď cítiš veľmi silný hnev či strach, pokús sa upokojiť. Príklady, ako na to, nájdeš v predchádzajúcej aktivite.	Máš dojem, že sa začína hádka. Dá sa nejako zastaviť? Ako? Môžeš pre to niečo urobiť?
ORANŽOVÁ = porozmysľaj Čo by ma upokojilo?	Ak sa ti podarilo upokojiť sa, porozmysľaj, prečo sa tak cítiš - čo ňa nahnevalo, z čoho máš strach a čo s tým môžeš urobiť. Vieš si nejakým spôsobom pomôcť sám/sama? Potrebuješ pomoc niekoho iného? Kto by ti mohol pomôcť?	Skúste nájsť spoločné riešenie vášho problému. Pokojne nech každý niečo navrhne.
ZELENÁ = konaj Porozprávam sa s ním/ňou, ospravedlím sa...	Vyber jedno z riešení a uskutočni ho. Ak si niekomu svojou rýchlou reakciou ublížila/-a, ospravedlím sa.	Vyberte jedno z riešení a použite ho.

Komunikácia

6-10 rokov Aktivita: Komunikácia bez slov

Okrem slov a spôsobu, akým ich vyslovíme, nám pri rozhovore môžu veľa napovedať aj neverbálne prejavy, napríklad:

Gestá (pohyby rúk)

Mimika (výrazy tváre)

Postoj (ako držíme svoje telo pri rozhovore)

Vzdialenosť (či stojíme blízko pri sebe, alebo ďalej od seba)

Dotyky (či sa pri rozhovore dotkneme druhého človeka, napr. pohladenie)

Ku každému obrázku neverbálnej komunikácie uveď jej význam. Čo podľa teba znamená, keď sa niekto takto tvári alebo robí to, čo je na obrázku? Čo nám hovorí jeho neverbálna komunikácia?

Ľudské telo

Pracovná učebnica sa nevyhýba ani háklivým témam, ako je napríklad vznik nového života.

1. Rozmnožovanie

Rozprávali ste sa už doma o tom, ako vznik ste nad tým, ako ste prišli na svet?

Príbeh na začiatku každej kapitoly z reálneho života detí učí vždy danému aspektu správnych vzťahov.

V príbehoch je zvolený veku primeraný jazyk. Nevulgárnym spôsobom približuje proces splodenia dieťaťa, resp. priebeh tehotenstva.

Príbeh zvedavých súrodencov a ich trpezlivých rodičov: Narodenie

„Mamííí! Prečo mi strýko tvrdí, že ma doniesol bocian? On nevie, ako sa rodia deti?“ vyrútil som sa s krikom do kuchyne.

„Ak si myslíš, že to nevie, skús mu to vysvetliť,“ navrhla mi mama úplne pokojne.

Asi má pravdu. Možno mi nechcel klamať, len to sám nevie.

„Vieš, strýko, na to, aby sa narodilo dieťaťko, netreba žiadneho

bociana. Treba niekoho úplne iného.“

„Ale čo, a koho?“ spýtal sa strýko.

„No predsa mamičku a ocka. Alebo teda ženu a muža. A najlepšie je, keď je pri tom aj láska, čo najviac lásky!“ vysvetľoval som s úsmevom. Strýko vyzeral dosť prekvapene, tak som radšej pokračoval.

„Keď sa veľmi ľúbia, vznikne bábo...“

„Áno? A kde?“ skočil mi strýko už zasa do reči.

„Veď mame v brušku. Ona tam má malilinké vajíčka. Také malé ako... ako... no, ako napríklad zrnko piesku.“

„A čo s tým má ocko?“

„Ocko? Ten je tiež veľmi dôležitý. On má totiž v tele semienko. Keď sa semienko stretne s vajíčkom, vajíčko začne rásť a vznikne toto – aha!“ pripravil som sa, doniesol som mu ukázať fotografiu z maminho brucha. „Vidíš, som tam ešte úplne maličký, možno ako fazuľka. Ešte nevyzerám veľmi ako ja...“

„Čo ti to tam trčí za šnúru?“ pridala sa do rozhovoru aj moja sestra.

„To je šnúrka, cez ktorú ma mama krmila, jedol som všetko to, čo ona. Preto si musela dávať pozor, aby to chutilo aj mne. A aj na to, aby mi to neublížilo,“ objasnil som jej pyšne. Dnes som tu, tuším, za učiteľa.

„No a keď už som bol trochu väčší, začal som počuť aj hlasy. Mal som rád, keď mama niečo robila a popritom si spievala. Vtedy som bol spokojný. Ale stávalo sa aj to, že sa na niekoho hnevla alebo sa zľakla. Vtedy som sa veru neudržel! Kopal som nožkami, nech ten dotýčný vie, že maminka nie je sama!“

46

Každý sme iný

3. Každý sme iný

Každý človek má iné telo, rozdiely nie sú len v p a mužov.

Pri téme vzťahoch je dôležité naučiť deti aj tolerancii inakosti.

Už v tomto ranom veku tak položíme základy predchádzania šikanovaniu v rovesníckych skupinách.

Niektor nosí okuliare, niektor váži viac, niektor má väčší nos – nič z toho nesmie byť dôvodom výsmechu.

6-10 rokov

Aktivita: Sme rôzni

Pozri si tieto ľudské postavy. V čom sme rozdielni? (vlasý, oči, okuliare) Má niektor rovnakú postavu ako ty?

6-10 rokov

Aktivita: Pomôcky, ktoré pomáhajú

Už sme spomínali nevidiacich, nepočujúcich, skúšali sme si, aké to je, keď nevidíme či nevieme rozprávať. Ale aj to, aké to je nevedieť použiť svoje ruky. Aké zdravotné znevýhodnenia poznáte? Pozorne si pozri obrázky. Na čo môžu slúžiť tieto pomôcky?

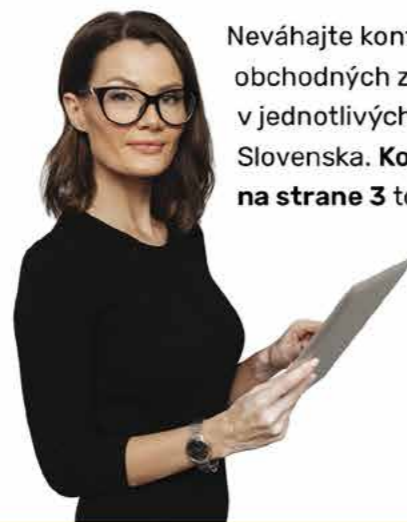
Miesto v pracovnej učebnici majú aj znevýhodnené skupiny ľudí – zámerom je deti naučiť, že hoci sme každý iný, nik nie je menejcenný.

53

OBCHODNÉ A PLATOBNÉ PODMIENKY

1. Objednávateľ svojou objednávkou potvrdzuje, že sa oboznámil so všeobecnými obchodnými a platobnými podmienkami, ako aj s obchodnými a platobnými podmienkami platnými pre jednotlivé typy produktov a služieb predávajúceho zverejnenými na www.expolpedagogika.sk/obchodne-podmienky, www.raabe.sk/obchodne-podmienky-pracovne-zosity a súhlasí s nimi.
2. Objednávateľ objednáva tovar predávajúceho: cez e-shop na www.expolpedagogika.sk, e-mailom na info@expolpedagogika.sk, poštou alebo osobne na adrese **EXPOL PEDAGOGIKA s.r.o./Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.**, Heydukova 12 – 14, Bratislava 811 08, telefonicky na čísle 02/32 66 18 50.
3. Termín dodania tovaru je od 3 do 14 dní od dátumu prijatia objednávky. V prípade vypredania zásob sa termín dodania tovaru môže predĺžiť v závislosti od dĺžky trvania dotlače. V prípade titulov z edície **NOVÉ KURIKULUM** je začiatok distribúcie ohlásený na august 2025.
4. Objednávateľ uhrádza platbu kartou, bankovým prevodom na základe vystavenej faktúry na objednaný tovar alebo úhradou cez poštu, príp. v hotovosti pri prevzatí tovaru osobne v priestoroch predávajúceho. Splatnosť faktúry na tovar je 14 dní odo dňa jej vystavenia predávajúcim.
5. Objednávateľ si môže zvoliť spôsob dopravy, a to: osobným odberom tovaru v priestoroch predávajúceho, prepravnou spoločnosťou – kuriérom alebo prostredníctvom spoločnosti Packeta.

? POTREBUJETE PORADIŤ?

Neváhajte kontaktovať našich obchodných zástupcov v jednotlivých regiónoch Slovenska. **Kontakty** nájdete **na strane 3** tohto katalógu.

Podrobné obchodné podmienky nájdete na www.expolpedagogika.sk a www.raabe.sk.

Vzdelávanie formou samoštúdia online

Štúdium môžete začať a ukončiť podľa seba.

Neobmedzený prístup k učebným materiálom

Lektormi sú odborníci v oblasti teórie i praxe.

Všetko, čo potrebujete pre svoj ďalší profesijný rast

Aktualizačné vzdelávanie

... lebo každoročne potrebujete získavať, udržiavať a obnovovať si svoje profesijné kompetencie a zručnosti...

Inovačné vzdelávanie

... lebo viete, že takto môžete získať až 12 % príplatok k platu...

Funkčné vzdelávanie

NOVÉ

... lebo chcete získať profesijné kompetencie na výkon činnosti vedúceho PZ alebo vedúceho OZ...

Vzdelávanie ÚPSVAR

... ak chcete ochrániť alebo zlepšiť svoje postavenie na trhu práce...

Ďalšie vzdelávanie

... pre technicko-hospodárskych pracovníkov všetkých druhov škôl...

Certifikát po absolvovaní vzdelávania

Viac ako 110 vzdelávaní v ponuke

Viac ako 1 600 spokojných frekventantov

RAABE AKADÉMIA
Heydukova 12 – 14
811 08 Bratislava

+421/2/32 66 18 50

info@raabeakademia.sk
www.lp.raabeakademia.sk
www.raabe.sk

Dynamické zobrazovanie

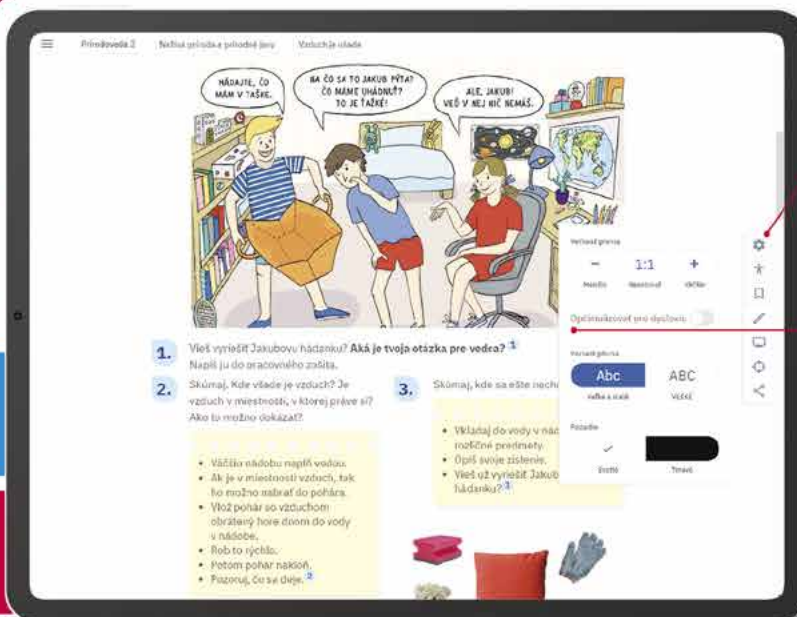
Obsahy optimalizované
v maximálnej možnej
miere na všetky typy
a veľkosti obrazoviek.

Bezpečnosť

Obsah dostupný len pre
registrovaných užívateľov
a bez neželaných
reklám.

Ideálne pre učiteľov
na frontálnu výučbu

Atraktívne pre
žiakov na domáce
precvičovanie

Jednoduché ovládanie

Ovládací panel s nástrojmi
na priame narábanie
s učebnicou.

Prispôsobivosť

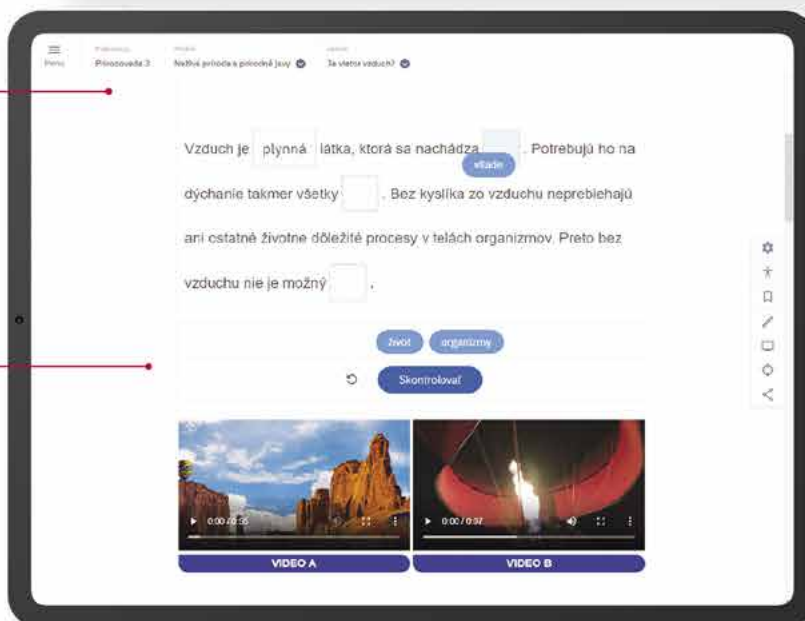
Možnosť zmeny písma
pre dyslektikov aj zmeny
na tmavé pozadie, ktoré
šetrí oči.

Interaktivita

Bohatý multimediálny
obsah oživí abstraktný
obsah. Vizúálne prvky
zvyšujú efektivitu učenia
sa.

Atraktivita

Množstvo interaktívnych
otázok na overenie
vedomostí.

UČITEĽA ZAUJME...

- Učiteľ vidí nielen úspešnosť celej triedy, ale aj konkrétnych žiakov a priebežne sleduje napredovanie svojej triedy.
- Učiteľ môže poslať úlohu či tému konkrétnemu žiakovi, alebo skupine žiakov.

ŽIAK OCENÍ...

- Žiak sa môže kedykoľvek otestovať a hneď zistiť či učivo pochopil správne.
- Môže sa opraviť a vidieť svoju úspešnosť.
- V prípade ak sa mu dlhšie nedarí, môže si pozrieť správnu odpoveď a týmto spôsobom si utvrdiť svoje vedomosti.

Súčasťou každého DIGI titulu je elektronická verzia tlačeneho titulu.

Kompletnú ponuku DIGI titulov nájdete na stránke:
www.raabe.digital

Do školy
aj na doma

EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o.
Heydukova 12 – 14
811 08 Bratislava

(t) +421/2/32 66 18 50

(@) info@expolpedagogika.sk
www.expolpedagogika.sk